

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőnycim: Közlöny. Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej, több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár) Hirdetések tartja szerint. ::

XLV. évfolyam, 114. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Csütörtök, 1930. május hó 22

Destruktív munka

Az Ipartestület vasárnapi viharos közgyűlésének hullámai még ma sem ültek el az aradi iparosság lelkében. A közgyűlés ismeretes eseményei felzaklatták az iparostársadalom nyugalmát és az eddigi eredményes munka helyett céltalan viták folynak, egészségtelen indulatok háborognak körülükben. Ez a jelenség tanulságul szolgálhat mindazoknak, akik egy pohár vízben is fel tudják fedezni a tenger viharzásának alkotó elemeit. Nem célok, hogy egyes csoportok vagy egyének szereplését most utólag kritika tárgyává tegyem, ezt megtettem ott a helyszínen szemtől-szembe, nem akarom azt se, hogy a tagadhatatlanul mindkét részről elkövetett hibákat boncolgassam, csupán a vasárnapi események karképét kívánom egy pillanatra megrögzíteni.

Az általános gazdasági válság, amely talán az iparost sújtja leginkább, amugy is olyan atmoszférát teremtett, amelyben lebágyad minden aktivitásunk, a vérvesszeségek megfosztanak bennünket ellentálló erőnktől. És amikor egyik iparostársunk felszólalásában fel akarta rázni a vezetőséget ebből a lejtargikus télienségből és élénkebb gazdasági tevékenységet sürgetett, akadtak hangok, amelyek hangosan elleneztek minden megmozdulást, minden olyan akciót, amely az iparosság érdekében való. Csak azért, mert egy kisebbségi nemzethez tartozó iparos serkentette munkára a vezetőséget. Amikor minden gazdasági osztály és alakulat, sőt az intellektuális társadalmi rétegek is a főmórkésben látják az erők megnövekedését s szinte közhely lett már, hogy a vállvetett együttműködés hozza meg az összességek sorának egyetemleges jobbrafordulását, akkor akadnak egyesek, akik úgy vélik hazájukat szolgálni, sőt egyenesen megmenteni, hogy a már meglévő és nagyszerűen prosperáló iparosintézményeket akarják megsemmisíteni. Teszték ezt csupán azért, mert Erdély és Bánát nagyobb városokban a kisebbségi népreteghez tartozó iparosság van túlsúlyban létszámbelileg.

Bonlasztóan egészségtelen tünet, hogy egyesek nemzetiségi türelmetlenséggel kezelik az iparosság ügyeit és túlfűtött sovinizmusukkal részekre akarják bontani az iparostársadalom egységét. Vannak, akik pártpolitikai érvényesülésre törekednek és az ipartestületekben politikai arénát látnak, ahol egyéni céljaikért eredményesen tudnak küzdeni. Ez az oka annak, hogy az ipartestületekben csak szürke adminisztrációs ténykedés folyik és nyoma sincs a koncepciózus, alkotó és az iparosság létét elősegítő munkának. Így aztán az iparostársadalom elvesztette azt a súlyát, amely tekintélyes szerepet biztosított neki az ország közéletében. Az az iparosság, amely valamikor, különösen a városokban, az állam építelésének talán a legerősebb oszlopa volt, ma széttagoltan, ajultan hever a politikai küzdelepek színterén.

Ez a mesterségesen előidézett atmoszféra kedvez annak a hatalmi törekvésnek, amely az ipartestületeket el akarja söpörni a föld színéről és az iparosságot a Regában uralkodó szervezetlenség szomorú helyzetébe hozni. Akik ezt a törekvést elősegítik, azok az ipartestületek ötven éves autonómiáját hajlandók feláldozni csak azért, hogy személyi bosszúerzüket kielégítsék. Ezek az urak nem gondolják meg azt, hogy ennek az értelmetlen bosszúhadjáratnak nemcsak kisebbségi, hanem az uralkodó nemzethez tartozó áldozatai is lesznek. Ha ezt akarják elérni, ám folytatásuk destruktív munkájukat. (M.)

A liberális párt felhagy az izgatás politikájával

Orleanu a polgárháború ellen — Nincs szó arról, hogy Titulescu legyen a kormányelnök — Maniu a fővárosba rendelte pártja összes törvényhozóit

(Bucuresti, május 21.) A liberális vezérek ismeretes rikkancs-keccsel felbolygatták a főváros utcáinak nyugalmát, de felzaklatták az ország közvéleményét is. A liberális pártlap palotája előtt naponta lejátszódó botrányos jelenetek erélyes intézkedésekre bírták a kormányt és a helyzet már annyira feszült, hogy a liberálisok kormánybuktató akciója könnyen komoly zavargásokká fajulhat. Az utolsó pillanatban a liberális párt komolyabb elemei, akik átlátták a veszélyt, igyekeznek megállítani a vezetőséget azon az uton, amelyen megindult.

A liberális vezérkar tegnapi értekezletének szennációja az az interpelláció volt, amelyet Orleanu volt kamarai elnök, a párt egyik legtekintélyesebb tagja intézett Bratianu Vintilához. Orleanu a pártvezértől a következőket kérdezte:

— A napirenden levő kérdésben nem tartja-e szükségesnek a pártközi megegyezést és vajjon nem kellene-e előre tudni, hogy ez a küzdelem hová vezet? Mert ha azt akarják, hogy a párt polgárháborút kezdeményezzen, akkor ki kell jelentenem, hogy egy ilyen kockázatos vállalkozáshoz nem adhatom beleegyezésemet.

Orleanu brutális őszintesége rendkívül izgatott hangulatot teremtett a liberális nagyvezérkar értekezletén s Orleanu volt kamarai elnök interpellációját politikai körökben rendkívül élénken kommentálják, megállapítva, hogy ez az első alkalom, amikor a liberális pártfe-

gyelem kereteit a párt egyik tagja ennyire szétfeszítette. Ennek az értekezletnek eredményeként fogható fel az Epoca ama mai jelentése, amely szerint:

a liberális pártvezetőségben most már az az elhatározott vélemény alakult ki, hogy az ország, illetően a főváros nyugalma érdekében guerilla harcaikat beszüntetik.

Az izgatott politikai atmoszféra lecsillapítását jelenti az a hír is, hogy Titulescu, aki nemsokára Loucheur társaságában Romániába jön, csak néhány napig marad az országban. Azok a kombinációk tehát, amelyeket Titulescu itthon tartózkodásához fűztek, most már végleg megdőnek. A kormány és a liberális párt között kiélesedett harc ugyanis felvetette azt a gondolatot, hogy amíg a politikai viharok elűlnek, Titulescu vegye át a kormányt. Jelentzi a helyzet enyhülését, hogy erre most már aligha kerül a sor.

Ugyancsak összefügg a pártpolitikai helyzet tisztulásával Maniu miniszterelnök amaz intézkedése, amelyel Bucurestibe rendelte az összes kormánypárti képviselőket és szenátorokat. A miniszterelnök ugyanis életét akarja venni a hétfői eset megismétlődésének, amikor is határozatképtelenség miatt a kamara ülését el kellett halasztani. Maniunak föltett szándéka, hogy a parlament kontinuitását föltétlenül biztosítja s ugylátszik, számol egy politikailag legizgatottabb atmoszférával, amikor komoly parlamenti munkáról lehet beszélni.

„Miért nem kobozzák el Cuza lapját, amely gyilkosságra uszít?”

Tiltakozás a görög exkirályné birtokainak megvétele ellen

(Bucuresti, május 21.) A képviselőház mai ülésén napirend előtt Pistiner dr. szociáldemokrata tiltakozott az ellen, hogy a kormány 94 millióért megvegye a görög exkirályné birtokát, amely 24 millió leinél nem ér többet. Ilyen súlyos gazdasági krízisben egyetlen kormánynak sem lehet ehhez hasonló nobilis gesztusa. Cuza közbekiált:

— Mi köze magának ehhez, mit avatkozik bele?

Pistiner: Az embereket már régóta érdekli a személye, maga nagyzátor.

Petroff kérdést intéz a közoktatásügyi miniszterhez, miért engedi meg, hogy Piatra Neamtan a katedrálissal szemben építsenek az adventisták templomot. Minden vallás az ő szemében egyenlő ugyan... Cuza közbevág:

— Én nem vallom ezt.

Petroff: El voltam készülve, hogy közbe fog kiáltani, de ettől még minden vallás egyenlő lehet.

A továbbiak során Petroff arra hivatkozott, hogy Pacliseanu adta meg az engedélyt a templom építésére. Pacliseanu ezen gesztusával is beigazolta teljes tehetetlenségét. A szociálisták kórusban kiáltanak a szónok felé:

— Hol a vallásszabadság?

Leon képviselő a kamara tudomására hozza ezután, hogy Magyarország nehézségeket támaszt a romániai tranzitforgalommal szemben, holott Románia 250 millió lejért gépeket importál Magyarországon keresztül. Majd Lucian dr. szociálista ezeket mondja a lapelkobzásokkal kapcsolatosan:

— Nem értem

hogy miért nem kobozták el Cuza lapját, a Stralucitot, amely gyilkosságra uszít és folyton azt hangoztatja, hogy a zsidókat ki kell irtani.

Ezután Cuza lép az emevényre. Interpellációt intéz a kormányhoz, hogy besszarábiában Balti városában egy állami középiskola zsidó hallgatói kisebb tandíjat fizetnek, mint a románok.

Costacheescu közoktatásügyi miniszter megnyugtatta Cuza-t, hogy ez érdem szent történik és nem fajiság szerint.

Majd megszavazza a kamara a párisi és hágai egyezményeket. A román-osztrák és román-osziasz kereskedelmi konvenciók ratifikálásával a kamara ülése véget is ért.

A bankbetétesek védelme.

A szenátus mai ülésén Pan Hanipa betérjesztette Erzsébet görög exkirályné földbirtokának megvásárlására vonatkozó javaslatot. Utána Voicu Nitescu igazságügyi miniszter letette a ház asztalára a bankbetétesek érdekében megvédését szolgáló törvényjavaslatot, amely kimondja, hogy a bank nem fogadhat el nagyobb betétet, mint a befolyt alaptőkénének kétszerese. A törvényjavaslat leszögezi azt is, hogy a bankok igazgatói egész vagyonyukkal felelnek a betétekért.

A szenátus mai ülésén Gyár fás Elemér szóváltotta a szászrégeni kisiparosok adóserelmeit. Ugyanis a szászrégeni kisiparosok oly súlyos adókkal vannak megterhelve, hogy azoknak elviselése a mai gazdasági viszonyok mellett lehetetlen.

Szófiában meggyilkolták Vaida belügyminiszter egyik rokonát

(Szófia, május 21.) Lulcsev tartalékos tiszt felcséjét lakásán borzalmasan megcsönkítve, holtan találták. A gyanú Lulcsev ellen fordult, aki azzal igyekszik ambícióját igazolni, hogy a kérdéses időben Danuvista szekta gyűlésén

volt. Lulcsev rokona Vaida-Voevod Sándor román belügyminiszternek. Másrészt a gyanú bizonyos örökösök ellen indul, akikkel az aszszony perben állott és ezek nemrégiben kétszáz ezer levtát ajánlottak fel, ha Lulcsevnek lemond az örökségről.

Agyonlőtték Moszkva legforgalmasabb uccáján a vörös hadsereg vezérkari főnökhelyettesét

— Politikai bosszu műve a merénylet —

(Moszkva, május 21.) Ma délelőtt egész Oroszországban nagy feltűnést keltő merénylet történt Moszkva legforgalmasabb uccáján. Egy autóból a vörös hadsereg egyik kapitánya szállt ki és éppen a hadügyi népbiztosság kapuja felé közeledett, amikor hirtelen előgurult egy rongyos öltözetű civil ember és revolveréből közvetlen közletről rábört a katonatisztra, aki összerogyott és még ott a helyszínen meghalt. Az uccán nagy csődület tá-

madt és a zürzavarban a merénylő elkeveredett a tömegben és eltűnt.

Megállapították, hogy a merénylet áldozata azonos a vörös hadsereg helyettes vezérkari főnökével, akinek a nyílt uccán való agyonlövésére valószínűleg politikai bosszu műve volt. A Cseka széleskörű nyomozást indított egyrészt a tettes elfogatására, másrészt pedig a merénylet okainak kikutatására.

Mironescu Briand javaslata mellett.

A kisantant-konferencia tárgyalni fogja Briand tervezetét.

(Bucuresti, május 21.) A Cuvantul jelelenti: Mironescu külügyminiszter szombatot részletesen nyilatkozott arról a memorandumról, amelyet Briand francia külügyminiszter terjesztett az európai államok elé az európai szövetségről.

— Melegen üdvözljük a Briand ur által felvetett eszmét — mondta a külügyminiszter.

— A memorandumot Maniu miniszterelnökkel közösen fogjuk tanulmányozni. A román választ majd a kisantant hatalmaival egybehangzóan fogjuk megfogalmazni. A kisantant május 25-iki konferenciája részletesen foglalkozik majd a problémával. „A politika és a béke” című előadásom során november 8-án részletesen foglalkoztam a problémával. Nézetem egy mondatba foglalhatom össze:

A páneurópai terv visszhangja. Berlin: szkeptikus; London: tartózkodó.

(Arad, május 21.) Az ideérkezett külföldi lapok előre vetik annak árnyékát, hogy Briand páneurópai tervezetét a leginkább érdekelt és a legnagyobb külpolitikai súlyal bíró angol

és német kormány milyen fogadtatásban és elintézésben részesítik majd. A németországi lapok általában szkeptikusak és úgy fogják fel Briand akcióját, mint oly francia iniciatívát,

vát, mely a páneurópai gondolatot saját eszéi szolgálataiba akarja állítani. Német politikai nyilatkozatok szerint a Briand-terv elfogadása a jelenlegi európai térkép elismerését jelentené és megnehezítene minden revíziós akciót. Kifogásolják a Briand-terv megállapítását, hogy a gazdasági érdekeket a politika alá kell rendelni. A nagytekintélyű KÖLNISCHE ZEITUNG szerint, amely közel áll a német külügyminiszterhez, Briand csak oly mértékben kívánja a békeszerződés revízióját, amennyiben ezek Franciaország és a többi győzők gazdasági érdekei szempontjából nem kielégítőek, de kitart az új terület beosztás mellett, amely a gazdasági nehézségek okozója. A FRANKFURTER ZEITUNG attól tart, hogy noha a tervet minden kormány el fogja fogadni, a nehézségek majd akkor mutatkoznak, mikor az újonnan szervezendő nemzetközi intézmény hatáskörének megállapításáról lesz szó. — A GERMANIA azt mondja, hogy különbséget kell tenni a terv szellemé és ama hátsógondolatok között, amiket egyes államok a tervvel kapcsolatban kikövésznek.

A londoni sajtó

felette tartózkodó. A DAILY CHRONICLE azt írja, hogy a terv tiszta és világos a negatívumok tekintetében, de üres a probléma pozitív oldaláról nézve. A DAILY EXPRESS szerint Nagybritannia nem csatlakozhat a tervhez, mert gyarmati érdekei ezt megakadályozzák. A TIMES-nek ugyanez a véleménye. A DAILY TELEGRAPH nem érti, hogy Briand egy év előtt miért beszélt gazdasági föderációról és most politikai szövetség elveit szögezi le. — A MORNINGPOST nem érti Briand memorandumát és nem tudja mit akar Briand mondani és mit nem akar megmondani.

Ez az angol sajtóvisszhang nem sok biztatót jelent a Briand-tervezet részére, mert az angol politika lesz az, amely a tervet nem realizálja, vagy ismert taktikájával ad graecas calendae elnapotlatja.

Az alagutban nem történt semmi.

Hét kilométer hosszú az alagút. Az aszszony, aki a vonatban ül, tudja, hogy a vonat csak egy kis örökkévalóság alatt fut keresztül az alaguton.

S most mindjárt az alagút következik. A vonat már utolsót kanyarodott az alagút nyílása előtt. Még egy perc. S ő mindezt tudja.

Gyorsan előveszi még a puderdobozt, a ruzsra már nem is kerül a sor, erre már nincs idő, még egy gyors pillantás a tükörbe, azután merészen, egy kis tulmerészen, keresztbe dobja a lábait — elkészült.

... Mert a villany nem fog égni. Ő ezt is tudja. Még sohasem égett a hét kilométeres alagutban.

Felnéz a férfire, aki szemben ül vele, akivel egyedül van a fuikében. Egy kis tettett unalommal és egy kis kihívással néz rá.

Mi lesz az alagutban? Meg fog csókolni? Mert most ez a kérdés.

Szeretné, ha a férfi megcsókolná az alagutban. Szeretné, ha magához szorítaná és úgy csókolná. Nagyon szépnek képzei el ezt a csókot az alagutban.

Mert ez a férfi az ő esete. Szereti a szájának ezt a merész ivelését, ezt a szigorú homlokot, ezeket az acélosan kemény tekintetű szemeket és ezeket a vékony ujjakat, melyek megropognak, amikor megszorítják a nő kart.

Még egyszer megnézi magának a férfit. A férfi is ránéz. Mosolyog. Sejtji, tudja, hogy ő most mire gondol? Kineveti? Ránevet?

A férfi az egyik ablak üvegére fújja a cigarettája füstjét és kinéz az ablakon a hegyek felé.

Milyen hallatlanul merész vonala van az állának!

A vonat sípol. Ez már az alagút kezdetét jelentti.

Még egy pillantás a szemben ülő férfira. Aztán a saját lábaira néz. Minden rendben van.

Az alagút elnyeli a vonatot. A villany nem ég. Csak a férfi cigarettája parázsluk a sötétben. Miért nem dobja el ezt a cigarettát? Csakugyan végig akarja szívni?

Vár. Mindenre el van készülve. Neki semmi sem történhet. Illetve minden megtörténhet vele.

... Védje magát egy kicsit? Ne védje magát? S magában tudja, hogy nem fogja védeni magát, ha a férfi megcsókolja.

Vár és a parázsló cigarettavéget nézi. Egy kilométeren már biztosan túl van a vonat. Még hat van hátra. És a férfi még mindig cigarettázik.

Nem mer megmozdulni. Valamit mondani szeretne. De ezt sem meri. Csak ül és vár.

Két kilométert már biztosan leszaladt a vonat. Még öt van hátra. S a férfi még mindig cigarettázik.

Meddig fog még cigarettázni? Tulajdonképpen mennyi ideig is szívniak egy cigarettát? Hány kilométerig futja egy cigarettát?

Ugy érzi, hogy az alagút felén már biztosan túl vannak. S ekkor végre eldobja a cigarettát a férfi.

Most magához fogja rántani és megcsókolja. Elég szomorú, hogy ilyen sokáig rágta a cigarettáját.

Vár. A férfi csendesen ül a sarokban. Ugy látszik, nem is gondol a támadásra. Talán el is aludt!

(Micsoda szégyen!)

Ő jólnevelt fiatal hölgy. Hemmungjai vannak. S most megátkozza a jónevelését és a hemmungjait. Tudja, hogy nem fogja megcsókolni a férfit, ha az nem csókolja meg őt. Mert tudja, hogy ezt egy jólnevelt hölgy nem teszi. Sajnálja, hogy ez így van. Szívesen megtenné. De nem teszi.

Csendesen ül és vár. Talán mégis meg-

gondolja magát az ember. Persze, most már nincs sok ideje. Már nem tarthat soká az alagút.

Vár és lassan dühbegurul. Keztyűjét tépdesi és káromkodik — persze hangtalanul — magában szidja az egész férfinemet, beleértve a szembenülő férfit is.

Huta ez az ember? Talán észre se vette, hogy ő rá vár? A férfiak általában nehézkesek. De ez már mégis több a soknál.

A düh még jobban felfokozódik benne, a mikor észreveszi, hogy az alagút fala már nem fekete, csak szürke.

S aztán a vonat kiér a napvilágra. S szembe vele ott ül a férfi. Nem támadta meg.

Ránéz, a pillantásában egy kis lenézés és egy kis sajnálkozás van. Hiszen olyan szép lett volna.

A férfi is néz, majd egy cigarettát vesz elő.

Mosolyog? Kineveti? Ránevet?

A férfi most egy kézmozdulatot tesz. Micsoda mozdulat ez? Sajnálkozás? Ugyan mit ér ez most már!

Dühösen kotorászik a táskájában. Ujra bepuderezi magát. Most már a ruzsra is sor kerül. Mert már van ideje.

S ő is cigarettát vesz elő. A férfi tüzet ad neki és közben a szemébe néz, gunyorosan, kárörömmel.

Felugrik és kimegy a folyosóra. Szégyeli magát.

Ez a majom mindent észrevett!

... Bevallja magának, hogy szeretne volna...

S még most is szeretné. S most már meg van győződve, hogy a kívánsága teljesülni is fog. Csak épen másképpen kell hozzákezdeni.

SEIFERT KONRAD.

Csütörtök

1.

ELEMI CSAPÁS az, ha elmossa a föld termését a víz, rárontanak a megvadult habok a békét álmódó emberek házára, ha jég veri el a kalászt, aminek méhében a kenyér melege pihen, ha emberéleteket nyel el a nekiszabadított árvíz szennyes rohama. Ilyen elemi csapás zúdult az országra s a szükszavú táviratok mögött ott húzódik az élet szomorú tragédiájának képe. A víz nem nézte és nem kérdezte románé-e, magyaré-e az a vagyon, amit elpusztított, a víz a kegyetlen rombolási vágyában internacionális istencsapás. A tűnődő ember mementót láthat ebben... Ha a Sors, amelynek szarujából rántkört az árvíz mint kegyetlen és nem kért ajándék nem tesz különbséget ember és ember között, miért nem érezzük mindannyian azt a sorsszolidaritást, mely az együttélünk, együttihalunk mottójából fakad?

2.

A GAZDA ÉS AZ ADÓ sohasem voltak egymással jólábbon álló cimborák. Most aztán végre vényesen összeveszték, ami érthető is, mert hiszen a Banca Nationala igazgatója állapította meg, hogy a gazdák kénytelenek bankkölcsönöket felvenni, hogy kiizethessék adójukat. Kölcsönt vesz fel, hogy az ezer lejes buzajövedelem után kivett adót kiizethesse, holott ma a zöld buzáért a tavalyi ár egynegyedét kínálják. Az az adó, amit bankkölcsönből fizetnek ki, nem jövedelem az államnak, mert csökkenti a nemzeti vagyon, a tiszta vagyon értékét. Lehet, hogy momentán pénzt hoz, de a jövőre elzárja a pénz útját, mert hogyan lehet a jövőben adót követelni attól a gazdától, aki túltömi a büdzsét adósságokkal.

Düsseldorfban elfogtak egy lilomtiprót, akiről azt hiszik, hogy a düsseldorfi rém.

(Düsseldorf, május 21.) A rendőrség tegnap este letartóztatott egy embert, aki egy kisleányt a düsseldorfi temetőbe csábított és a 8 éves gyermekek erőszakot akart elkövetni. A letartóztatás a gyermek anyjának felje-

Minden harmadik német: „kisebbség“

Európa német kisebbségei püskösdkor konferenciát tartanak Salzburgban

(Bécs, május 21.) Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől. A külföldi németek egyesületének 50 éves fennállása alkalmából Európa német kisebbségei püskösdkor jubileumi kongresszusra gyűlnek össze Salzburgban. A kongresszus rendezőségétől az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége ma a következő érdekes felvilágosításokat kapta:

— Ma minden harmadik német külföldi, tehát idegen államok kisebbségi polgára. A német birodalom új határainak negyötödrésze németeket választ el a német birodalomtól. Ezeket kivül azonban már évszázadok óta nagy német telepek léteznek Európa legkülönbözőbb országaiban.

— Számos államban a német kisebbségek nem ápolhatják kulturájukat és nem használhatják nyelvüket. Az államalkotó többségi nemzetek számos országban elnyomják a kisebbségeket. A kisebbségi és így német templomok, iskolák, színházak, tornatermek, kórházak, iparvállalatok és földbirtokok elkobozása napirenden van. A kisebbségi németek 19 európai államban élnek és ezek közül 15 államban zárt német nyelvi területeken. Csekély kivétellel az összes államokban elnyomják a németeket. Csehszlovákiában fennállásának 11 esztendeje alatt 2000 német iskolaosztályt zártak be. Lengyelországban 35.000 német iskolásgyermek nő fel német oktatás nélkül. A német birodalom németisége ezentúl fokozott mértékben fog harcolni a kisebbségi jogokért.

Műszépénz nélkül vásárolhat!

a „CREDIT“ R.-T. könyvecskéjével

6½ havi hitellel

„MERCANTIL“ szőnyeg- és divatáruházban

Arad, Bul. Reg. Maria 18.

kok áttanulmányozása után Fabris Jánost, az aradi fasció titkárát kötelezte ítéletében, hogy Rossi Rodolfo erkölcsi kártérítés címen 250 ezer lejt fizessen. A járásbiróság ítéletét mind a két fél megelébbezte. Így az ügy a törvényszékhez került, amely június hónapban fogja meghozni másodfoku döntését.

Elrejtett aranykincsek után kutat a szovjet

(Berlin, május 21.) (Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójától.) A forradalom kitörése után az orosz arisztokraták és polgárok közül igen sokan menekülésük előtt ékszereiket és aranykincseiket elásták. A szovjet-kormány megbízásából most 10.000 ember kutat arany után.

A szovjet-kormány 10.000 emberből álló aranyásó-halserege csoportokra van beosztva és ezek a csoportok felassák az összes kastélyok, templomok és temetők környékét, valamint az összes erdőket és kerteket. Külön őrség ügyel mindenütt arra, hogy illetéktelen egyének ne ássanak saját számlájukra és így ne csináljanak konkurenciát a szovjet-állam aranyásóinak. Akik ezek az őrszemek elcsipnek, azok súlyos börtönbüntetésben részesülnek.

Amikor Jasvii, az egyik fehér hadsereg vezére Irkutskból menekülni volt kénytelen, utközben elásott egy arannyal megtöltött zsákot. Ezt a zsákot röviddel ezelőtt néhány szibériai paraszt megtalálta. A felosztásnál azonban összeveszték, mire az egyik nyomban a szovjetmegbízotthoz futott, aki a kincset azonnal elkoboztatta és a szibériai parasztokat letartóztatta.

Orikov báró, mielőtt Párisba menekült, nagy vagyonának egy tekintélyes részét elrejtette kiterjedt birtokán. Az aranyásóknak hosszú ideig nem sikerült megtalálni Orikov báró elásott kincseit. Erre elhatározták, hogy elküldik a cseka egyik ügynökét Párisba, hogy mindenféle ígéretekkel bírja reá a bárót a visszatérésre és aranyának kiadására. A báró bedőlt a kémnek, azt ellenforradalmár bajtársának vélvén, állítólag hamis utlevelekkel felszerelve elutazott vele Oroszországba. Ott kiásta kincseit, a munka befejezése után azonban nyomban letartóztatták és már másnap kivégezték.

Hasonlóan járt Adlov báró, aki Finnországából tért haza egy provokátor rábeszélésére.

A szovjet azt reméli, hogy az aranyásók révén tekintélyes összegekhez jut és a kincsek segítségével nagyobb arányú bevásárlásokat eszközölhet külföldön.

Negyedmillió kártérítést kell fizetnie az aradi fasció titkárának, mert denunciált egy aradi cérnakereskedőt

500.000 lejt helyett negyedmilliót ítelt meg a járásbiróság

(Arad, május 21.) Érdekes kártérítési perben hozott a napokban ítéletet az aradi járásbiróság. A per két főszereplője az Aradon élő olasz kolónia két tagja. Az alperes Fabris János kötermelő, az aradi fasció titkára, a felperes pedig Rossi Rodolfo aradi cérnakereskedő. A kártérítési per előzménye a következő:

Fabris János mint az aradi fasció titkára, az olaszországi központi fascista szervezetnek kedvezőtlen jelentést küldött Rossi Rodolfo-ról. Fabris jelentésében azt állította, hogy Rossi az egyik olasz cérnagyártól 170 ezer lejt sikasztott. Rossi csakugyan elszámolási viszonyban állott az olasz cérnagyárral. Büntető-eljárás is volt ellene folyamatban, de a vizsgálat során kiderült, hogy sikkasztásról szó sem volt.

Rossi kívánságára a cérnagyáros megnevezte informátorát és beküldte Aradra annak a jelentésnek fényképmásolatát, amelyet Fabris János, az aradi fasció titkára intézett a központi fascióhoz és amelynek alapján a büntető eljárás folyamatba tette.

Rossi Rodolfo a kezében levő bizonyítékkal felkereste dr. Ispravnic Sever aradi ügyvédet és becsületsértés, rágalmozás és hitelrontás címen feljelentést tettetett Fabris ellen a

büntetőjársíróbírószágon. Rossi Rodolfo erkölcsi kártérítés címen 500 ezer lejt követelt. Az amnesztia folytán a per büntetői része megszűnt, a polgári per azonban tovább folyt.

Néhány nappal ezelőtt tartotta meg a tárgyalást az 500 ezer lejes kártérítés ügyében az aradi járásbiróság. Fabris Jánost dr. Cotioiu Romulus, Rossi Rodolfót dr. Ispravnic Sever képviselte. A járásbiróság a bizonyíté-

Százezres visszaélés a városi közüzemeknél

Fegyelmi egy alkalmazott ollen, aki milliót szerezett — Erélyes vizsgálat folyik

(Arad, május 21.) Aradváros vezetősége nagyszabású és szenzációs fegyelmi ügyben indított a napokban vizsgálatot. A vizsgálat a közüzemek egyik alkalmazottja ellen folyik, aki ellen feljelentés érkezett a város vezetőségéhez, hogy nagyszabású visszaéléseket követett el a közüzemek kárára. A város nyomban megindította a fegyelmi vizsgálatot és értesülésünk szerint eddig is megdöbbentő eredményre jutott. Informátorunk szerint,

a vizsgálat megállapította, hogy eddig is sok százezres lejt kitevő visszaéléseknek jöttek nyomára.

A feljelentett alkalmazott állítólag mint szegény ember jutott a közüzemekhez és ma több milliónyi vagyona van. Valószínűnek

tartják, hogy teljes vagyonát illegitím uton szerezte a város rovására. A vizsgálat eddigi eredménye is többszázezer lejes visszaéléseket állapított meg, azonban a továbbiak folyamán valószínűleg kiderül az alkalmazott vagyonának eredete. A fegyelmi vizsgálatról a város vezetősége egyelőre nem ad felvilágosítást. Dr. Lulai Cornel polgármester szombaton, vagy vasárnap érkezik vissza Aradra és akkor a fegyelmi vizsgálatot a legnagyobb erélytel folytatják tovább, hogy még a jövő hét folyamán befejezzék. Értesülésünk szerint, a városnál több fegyelmi ügy van felszinen és mindegyiket a legszigorúbban fogják lefolytatni. A közüzemi alkalmazott fegyelmi vizsgálatának végleges eredményét a legnagyobb izgalommal várják közigazgatási körökben.

Elítélték a vágóhidijegyekkel manipuláló tisztviselőket.

Weber Ágostont hat havi, Crestát négy havi fogházra ítélte az aradi törvényszék.

(Arad, május 21.) Az aradi törvényszék Popescu-tanácsa ma tárgyalta a két év előtt nagy port felvert vágóhídi visszaélések ügyét. A vádlottak mellett Cresta Alexa volt vágóhídi felügyelő és Weber Ágoston könyvelő foglaltak helyet.

A vádirat szerint Cresta Alexa és Weber Ágoston elhasznált vágóhídi jegyek eladásával 450—500 ezer lejrel károsították meg a vágóhidat.

A mai főtárgyaláson a vádlottak azzal védekeztek, hogy a vágóhídi jegyeket Fried Miklós ártorvos bocsátotta rendelkezésükre, aki közben elhunyt.

A tanúhallgatások során a bíróság kihallgatta Angel István volt polgármestert, aki elmondta, hogy a vágóhídi jegyek kezelése az igazgató hatáskörébe tartozott. Az alkalmazottak csupán nyilvántartották azokat. Ugy Cresta, mint Weber már régebb óta

állottak a vágóhíd szolgálatában és mindig pontos, megbízható tisztviselőknek bizonyultak. Az aradi mészárosok közül egy egész sereg tanú hallgatott ki a bíróság. Valamennyien azt vallották, hogy a közben elhunyt Alexandrescu vágóhídi igazgató

meg nem engedett díjakat szedett, 20 ezer lej ajándékot fogadott el és az exportőröknek magasabb taksát számított.

Ezután sor került a perbeszédre. Az ügyész súlyos büntetést kért a vádlottakra, mert beigazolták, hogy Cresta és Weber a bűncselekmény részesültek. Cresta Alexa érdekében dr. Ispravnic Sever, Weber Ágoston érdekében dr. Robu János aradi ügyvédek felmentést kértek.

A bíróság rövid tárgyalás után Weber Ágostont 6 havi fogházra, Cresta Alexát 4 havi fogházbüntetéssel sújtotta. Az ügyész és a védők megnyugodtak az ítéletben.

K. Vas Anna 15 liter kölnivizet fogyasztott el és fogyó kúrát tart a fogházban.

Grandtoaleiben vesz részt a fogházi misén. A teozófia minden vigasztalása.

(Arad, május 21.) Az elmúlt héten megtartott, hogy Vas Anna kénkedési ügyében már elkészült a végleges vádirat és a temesvári táblai főügyészség kisebb módosításokkal jóvá is hagyta. A Vas Anna ügyére vonatkozó aktákat már fel is terjesztették a törvényszékhez, sőt a vádirat hivatalos másolatát kiképesítették az uriaszonymak, hogy kellően felkészülhessen a védekezésre.

K. Vas Anna Arad társadalmi életében jelentős szerepet játszott. Rengeteg ismerőse van Aradon a kénkedéssel vádolt uriaszonymak, aki még közvetlen letartóztatása előtt is minden jótékony célú mozgalmat lelki ügyévé tett. Amióta az aradi fogház kapui bezárultak mögötte, senki sem kaphatott pozitív hírt arról, hogy a jómódhoz, kényelemhez és kultúr-gényeinek tökéletes kielégítéséhez szokott uriaszonym milyen életet folytat az aradi fogház szürke cellájában, vagy a fogház udvarján, amely pedig ma Vas Anna excentrikus jermészatának egyedüli kielési lehetősége.

K. Vas Anna a vizsgálati fogságban is megtartotta népszerűségét, sőt újabb népszerűséget szerzett magának a fogház lakói között. Csak a déli séta alkalmával látják az összes hajó uriaszonymot, mégis valóságos legenda kering a rabok társadalmában Vas Anna személyéről.

A fogházban szájról-szájra jár a hír, hogy Vas Anna — aki a polgári életben naponta háromszor tisztálkodott — szürkös cellájában csak nagy nehézségek árán tud eme kultúr-szükségletnek eleget tenni. Tizenöt liter kölnivizet fogyasztott el eddigi vizsgálati fogsága során. Miután az uriaszonym csak a fogházigazgató cenzuráján keresztül juttathat ki leveleket, egészen ötletes módon kísérelte meg a fogházigazgató szimpátiáját megnyerni.

Vas Annát kívülről élelmazik és délben ételhordóban viszik be számára az ebédet. Az ételeket, valamint az ételhordót maga a fogházigazgató vizsgálja felül. A napokban a már üres ételhordó fedőtányérjának alján diszkrét pól írás volt látható. Vas Anna írása. A pontos és szigorú fogházigazgató ráncolt szemöldökkel kezdte betűzni az írást. A komor tekintet azonban egyre szelidebb lett. A kis írás így szólt:

„Imádom a fogházigazgató urat, nem tudnék élni nélküle.”

Ez azonban még nem minden. Vas Anna néhány héttel ezelőtt levelet írt szüleinek. A levélben arra kérte szüleit, hogy keztyűt, napkernyőt és szalmakalapot küldjenek be számára. Vas Anna különös kívánsága kielégítést is nyert. Azóta grandtoaletben, szalmakalappal és keztyűben jelenik meg a fogház tisztvis-

telein. Sőt ha vasárnaponként kislit a nap s az istentiszteletet a szabad udvaron tartják, napernyővel védekeznek a nap perzselő sugarai ellen.

Az uriaszonym már többször panaszkodott látogatóinak, hogy a vizsgálati fogsággal járó téflenség következtében nagyon elhízott. Vas Anna most ezen is segítette. A déli séta közben, amikor a fogház női foglyai szép sorrendben haladnak egymás mögött, amikor Vas Anna a kertesített udvar virágágyvaihoz ér, állandóan átugorja azokat. A fogházőr e miatt már sokszor rendreutasította az uriaszonymot, aki azonban állandóan azzal védekezik, hogy *fogyókúrát tart*. Napközben Vas Anna állandóan cellájában tartózkodik, ahol teozófiai műveket olvas. Látogatóinak többször ki is jelentette:

— Csak a tulvilág misztikuma nyújthat lelki menedéket jelenlegi helyzetemben.

Amikor Vas Anna védője a vádirat tartalmát ismertette az uriaszonymmal, válvonogatás volt a válasz.

— Az Istenke megsegít és kiderül ártatlanságom — fűzte hozzá az uriaszonym, aki cellájában folytatta a tulvilági élet misztériumáról szóló teozófiai regény olvasását.

Irodalom és művészet

Szendrey Mihály elutazott Bucurestibe a csütörtöki kisebbségi színház-ankétre

Három iróember is részt vesz az ankéton. — Egy érdekes kulisszatitok az ankét összehívása körül.

(Arad, május 21.) Amint az Aradi Közlöny nemrégiben megírta, Rebreanu Livius, az ismert román író, a kultuszminisztérium néprvelési igazgatóságának vezetője színházi ankétot hívott össze a művészeti minisztériumba. Az ankét dátuma előbb május 24 volt, később azonban két nappal előbbre hozták és május 22-ben állapították meg délután 4 órai kezdettel. A kultuszminisztérium szerint ez az ankét hivatva lesz arra, hogy az erdélyi magyar színházat megmentésének módjait megbeszélje és döntson abban a kérdésben, hogy hány koncessziót adjanak ki, kiknek a kezébe tegyék le a magyar színház sorsát és a magyar színészek egzisztenciáját.

Sadoveanu vezérigazgató, az ugyancsak neves román író meghívó sürgönyét az ankétra tegnap az aradi színházigazgató: Szendrey Mihály is megkapta és ma már a délutáni gyorssal el is utazott Bucurestibe. De kivüle és az összes színházigazgatókon kívül meghívták az újságírószindikátus részéről Paál Árpád dr. képviselőt, aki egyúttal a Magyar Pártot is — nem pusztán mint

Diszitsd otthonodat!

Kitűnő alkalom!
Gyönyörű művészi festmények
kp. árban, részletre is
KERPEL-nél.
„CONSUM” tagja.

politikai alakulatot — szintén képviselni fogja. Meghívót kapott Tabéry Géza, mint az erdélyi irodalmi egyesületek képviselője és Fekete Tivadar író is. A minisztérium részéről Rebreanu művészeti vezérigazgató fog elkölni az ankéton, amelyen részt vesznek Sadoveanu, Isaac Emil erdélyi művészeti inspektor, Nascu Traian, a kolozsvári Magyar Színház volt román titkára, aki egyben az ankét előadója is lesz, végül a román színházszindikátus elnöke és két tagja.

Semmi kétség sem lehet az ankét jószándéka iránt és hián kell, hogy a válságba sodródott erdélyi magyar színházszínház megoldását kívánja megteremteni az értekezlet. A kulisszák mögött azonban már előre érdekes pikantériát rebesgetnek az ankét összehívása körül, amely tulajdonképpen egy erdélyi színházigazgató, aki éppen színházmonopolizálási törekvéseiről ismeretes, iniciatívájából történt és az azon hozandó határozatok is az ő érdekeit szolgálják. Így szól a színházberki fuma, amelyről nem bizonyos, hogy igaz. Annyi viszont biztos, hogy az ankétot az érdekeltek élénk figyelmébe kísérel.

* Luceanu Ninette búcsúhangversenye a Minorita Kulturházban. Jelentette már az Aradi Közlöny, hogy Luceanu Ninette asszony szombaton, május 24-én a Minorita Kulturházban önálló ária- és dalestélyt ad dr. Széllé Károly zongorakísérettel mellett. Luceanu Ninette asszony ennek a hangversenytnek keretében bemutatja Arad zenekedvelő közönségétől, mert szeptemberben Olaszországba utazik és Milánóban fogja ének-tanulmányait befejezni. A hangverseny iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg és előreláthatóan zsúfolt ház fogja végighallgani Ninette Luceanu-ária- és dalestélyt. Jegyek elővételben Sándor Ferenc könyvtár kereskedésében kaphatók.

* A Kőlcsey Egyesület gyűlése. A Kőlcsey Egyesület választmányja május 27-én délután 6 órakor a Kulturpalotában a Kőlcsey-szobában ülészik Fischer Aladár elnöke alatt. Ezen a gyűlésen fogja a választmány tudomásul venni a pályázatok eredményét és több, az egyesület életére vonatkozó jelentést.

* A Central nyári mozgó építése. Aradváros vezetősége ma megtekintette a Central mozi nyári helyiségének építkezési munkálatait. A nyári mozi közvetlenül a Central mellett épül több mint nyolcszáz férőhellyel. Tiszta és meleg időben a fedetlen nyári helyiségben tartják meg az előadásokat. A helyiség izlésesen lesz parkirozva és a város arra törekszik, hogy kellemes szórakozó helyévé váljon Arad közönségének. Ha előadás közben megeredne az eső, úgy a közönség azonnal bevonulhat a Central fedett helyiségébe, ahol folytatják az előadást.

* Nem kapta meg Kallós József aradi színházi titkár a kecskeméti színházat. Kecskemétről jelentik: A kecskeméti színházi propaganda bizottság tegnapi alakuló ülésén tárgyalta a színház bérletére beérkezett ajánlatokat és úgy döntött, hogy Miklósi Imrét, Ujpest, Kispeszt és Veszprém városok színházainak igazgatóját ajánlja a polgármesternek kinevezésére. A javaslat értelmében a polgármester Miklósi Imrét kinevezte a kecskeméti színház igazgatójává. A kecskeméti színház bérletét megpályázta az Aradról elgravitáló Kallós József színházi titkár is, aki favoritja is volt a választásnak, azonban a hír alapján kisebbségben maradt és nem kapta meg a kecskeméti színházat.

* Unger Ernő megnősül. Az elmúlt esztendő karácsonyán Aradon járt Unger Ernő, a budapesti zeneművészeti Főiskola Aradról elszármazott tanára, Unger Mór néhai aradi zenetanár fia. Amikor annak idején beszélgetést folytattunk Unger Ernővel, elmondotta, hogy tavasszal megnősül. Házasságot köt Szabó Lujzával, a magyar királyi Operaház fiatal és tehetséges énekesnőjével. Unger Ernő kijelentése most valóra is válik, mert holnap, csütörtökön fél 1 órakor vezeti ol-tárhoz Szabó Lujzát a pesti legeri református templomban.

H I R E K.

— Időprognózis. Változóan felhős, mérsékelt meleg idő várható, helyi zivatarokkal.

— Ileana hercegnő június elején tér hazá. Bucurestiből jelentik: Hivatalos jelentés szerint Ileana hercegnő június 5-én, vagy 6-án tér vissza az országba.

— Csütörtök délután temetik Bittó Józsefet. Széles körökben nagy részvétet keltett Bittó József nyugalmazott kir. ítélő táblabíró és tanácselnök elhunyt. Bittó Józsefet holnap, csütörtökön délután 5 órakor helyezik örök nyugalomra az aradi felsőtemető halottas házából.

— Fazekas Lajos temetése. Ma délután fél hat órakor temették el nagy részvét mellett Fazekas Lajos nyugalmazott pécskai főszolgabíró. Az elhunyt holttestét ma délután Pécskáról Aradra szállították és az aradi felsőtemetőből helyezték örök nyugalomra. A temetésen a vármegye nevében dr. Lázár Ágoston alispán jelent meg.

— Átadják hivatásának a gyermekkorház kvarclámpáját. Ma délelőtt tizenegy órakor meleg hangulatu ünnepség volt Aradon, a „Principele Mircea” gyermekkorházban. Mint ismeretes, az aradi román nőegylet vezetősége gyűlést indított, hogy a gyermekkorház részére kvarclámpát vásárolhassanak. Régi és fontos szükségletét kívánták ezzel kielégíteni a kórháznak, mert a kvarclámpa a modern gyógy mód egyik legfontosabb eszköze. Hónapokig tartó fáradságos munka után sikerült a megfelelő összeget előteremteni és a kvarclámpa már a múlt hét óta a gyermekkorházban van. A lámpát azonban csak ma szerelték fel teljesen és ünnepélyes keretek között adták át hivatásának. Az avatáson a város részéről megjelent dr. Cucu Vazul főorvos, ott voltak a gyermekkorház és a többi egészségügyi intézmények vezető orvosai, valamint a román nőegylet vezetősége. Az avatási ünnepségen több beszéd hangzott el, amelyek után a kvarclámpát átadták rendeltetésének.

**Dramát sok ember írt,
De poloskát LOVAS egyedül írt.**
Arad, Szt. Anna Utca (Illés-uca) 111.

— Az aradi flu felsőkereskedelmi iskola General Berthelot cserkész-csapata szombaton este műsoros estélyt rendez a Casa Nationala Perneava helyiségében. A műsoros estélyen a melyet tánc követ, előadnak verseket, hegedűszámokat és tánc-szólókat. — A gazdag műsor befejezése Bolian ismert román szindarab-írónak három felvonásos színműve lesz, amit a kereskedelmi fiúiskola és kereskedelmi lányiskola növendékei adnak elő.

— Értesítés. Az Aradi Kereskedelmi- és Magánalkalmazottak ujonnan alakult gazdasági és kulturális csoportjának vezetősége tisztelettel értesíti Aradváros madántisztviselőit és kereskedelmi alkalmazottait, hogy május 24-én este 9 órakor a „Gutenberg” Otthonban, volt Akác-uca 14. szám alatt, nagy szervező gyűlést tart, amelyre fenti kollégákat tisztelettel jelezten hívja meg a vezetőség.

— Kiástak egy 2500 éves templomot. Londonból jelentik: A Britisch Muzeum kutatói, a mezopotámiai Ur város helyén, ásások alkalmával ráakadtak Nebukadnezár császárnak Krisztus előtt 200 évvel épített templomára. A templom majdnem teljesen ép. A szentélyt 6 égetett téglából készült oszlop tartja, a falak festményei mindenütt sértetlenek. A templom 2500 éves.

— Kimentette a Dunából az öngyilkosjelöltet egy rendőr. Ma a kora délutáni órákban, a Gellért-hegy alatt a Dunába ugrott egy idősebb férfi. A közelben posztoló Csetneki József rendőr látva ezt, ledobta köpönyegét, kardját és revolverét, utána ugrott az öngyilkosnak, aki a vízben kétségbeesetten akarta távoltartani magától megmentőjét. A rendőr azonban heves dulakodás után a partra vonszolta az öngyilkos jelöltet, akiről kiderült, hogy Morgenstern Árminnak hívják. A mentők a Rókusba szállították. A összegyűlt tömeg az életmentő rendőrt hatalmasan megélemezte.

Lübeckben 19, Ujpesten újabb 6 áldozata van a Calmette-szérumoltásoknak

Calmette nyilatkozik — A budapesti halálesetek és a Calmette-szérum

(Lübeck, május 21.) A lübecki csecsemőotthon szomorú szenzációja: a Calmette-féle védőoltási tragédia újabb áldozatokat követelt. A szérum, amely eddig tüdővész elleni védekezésre szolgált, de most hirtelen sorozatos gyermekhalálokat okozott, tegnapig 18 csecsemő életét oltották ki. Ma azonban újabb haláleset történt, az áldozatok száma tehát 19-re emelkedett. Abból a 61 gyermekből, akiket beoltottak a szérummal, de eddig egészségesek voltak, újabb 3 megbetegedett. Egynek az állapota aggasztóra fordult. Kivüle még 10 régebbi beteg forog életveszedelemben. A lübecki lakosság körében az izgalom egyre növekszik, annál is inkább, mert az egészségügyi hatóságok most már nyíltan beismerik, hogy a halálesetek egyedül a szérumoltások következményei.

(Páris, május 21.) A tömeges gyermekhalálzással kapcsolatban Calmette nyilatkozott és azt mondta, hogy a párisi Pasteur-intézet csupán Franciaországnak adott ki szérumot, mert a szérum csak friss állapotban használható, különben ártalmas és ennek

tudhatók be a lübecki és budapesti halálesetek is.

(Budapest, május 21.) A budapesti gyermekhalálzásokkal kapcsolatban nyilatkozott dr. Országh Oszkár, az Erzsébet királyné gyermekszanatórium igazgató-főorvosa. Országh nyilatkozata igen érdekes. Téves, mondotta Országh, hogy Calmette immunizáló anyagát beoltják, hanem az az igaz, hogy az újszülött életének első hetében kávé kanálalé adják be. Calmette széruma a tuberkulózis bacillusának törzse, amelyet Calmette speciális táptalajon tenyésztve, megfosztott fertőzésre alkalmas jellegétől. A halálzások onnan fordulhatnak elő, hogy egy-egy kiüdeményben a tuberkulózis bacillusában nem elég erővel ölték ki a fertőzésre alkalmas tulajdonságot, vagy a bacillus az uton újból virulens lett. A tapasztalat azonban azt mutatja, mondja Országh, hogy Calmette széruma mégis korszakalkotó jelentőségű.

(Ujpest, május 21.) A csecsemőkorházban újabb 6 gyermek halt meg Calmette-féle védőoltás következtében.

A Graf Zeppelin utjának több mint felét megtette

— Postát dobott le Cap-Verde szigeten —

(Friedrichshafen, május 21.) A Graf Zeppelin fedélzetéről tegnap este a következő szikratávirat érkezett: „A 32-es északi szélesség és a 14-es nyugati hosszúság alatt vagyunk. Erős déli ellen szelekkel küzdünk. Tenerife-sziget után szép időnk van, a léghajón minden rendben.” A Graf Zeppelin időközben egy német gőzessel szikratáviró utján érintkezésbe lépett.

(Newyork, május 21.) Egy angol gőzös üzenetet küldött a „Radio-Corporation”-nak, mely szerint a gőzös 5.20 órakor látta a Graf Zeppelin léghajót, mely látszólag a legnagyobb rendben folytatta útját. A léghajó a nyugati szélesség 26 fok 46 perce, az északi szélesség 17 fok 11 perce között közvetlenül a Zöldfoki-szigetek felett nyugatra tört fel.

Pralából jelentik: A Graf Zeppelin ma este

— Mi történt a lipovai állami gimnázium fizikai termével? A Cuventul című bucuresti-i lap nyomán megirtuk, hogy a lipovai állami gimnázium ingyenes telket kapott a közoktatásügyi minisztériumtól, építési célokra. A telket utóbb Variésán képviselőnek adta el a minisztérium. A lipovai gimnázium igazgatósága annak közlésére kért fel bennünket, hogy a bucuresti-i lap információja téves volt, mert az eset nem a lipovai gimnáziumban történt meg.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mehszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valót „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Elítélték veszedelmes diplomáciai ügynököket. Budapestről jelentik: Az ítélő tábla kivándorlási ügynökök felett ítélkezett, kik a kivándorlásra csábított emberektől pénzt csaltak ki, s azután sokkal kedvezőtlenebb éghajlatu vidékre akarták őket kiszállítani, mint ahogyan ígérték. El is utaztak, de látva a rossz helyzetet, csak a magyar követségek segítségével tudtak borzalmas helyzetükből szabadulni. A fővádlott, Bruckner József felett nem ítélkezhetett a tábla, mert a börtönben, melyre ez alsófoku törvényszék ítélte, meghalt. Társait azonban 2 hónaptól egy és fél évi börtönrre ítéltek.

6 óra 5 perckor elrepült Cap-Verde sziget felett és ott postát dobott le. A jelentések szerint tehát a Graf Zeppelin utjának több, mint a felét megtette Spanyolország és Délamerika partjai között.

(Friedrichshafen, május 21.) A Graf Zeppelinről egy távirat érkezett Friedrichshafenbe, amely jelenti, hogy a léghajó a közép-európai időszámítás szerint 6 óra 15 perckor áthaladt a Zöld-fok-szigetek felett.

Nagy vízhiány a Graf Zeppelin.

(New-York, május 21.) A Graf Zeppelinről érkezett rádiójelentés szerint a léghajón az óriási hőség következtében nagy vízhiány van, amiért is a Graf Zeppelin Bernadbucon leszáll és vizet vesz fel. A leszállással a léghajó három óra hosszat vesztegel Bernadbucon.

— Elkobozzák az előfizetési díjjal hátralékos rádiósok gépét. A rádióelőfizetők körében igen sokan vannak, akik az évi, illetően félévi előfizetési díjakat mindeddig nem fizették be a főpostán, annak ellenére, hogy a postafőnökség már több felhívást intézett az érdekeltekhez. Most a legszigorúbb átirat érkezett a postavezérgazgatóságtól a postafőnökséghez, amelyben arra szólítja fel a főnökség rádió osztályát, hogy a legerélyesebben lánson hozzá a rádió előfizetési díjak beinkasszállásához. Utasítja a vezérgazgatóság a főnökséget, hogy adjon két heti terminust a hátralékos előfizetőknek és ha ez idő alatt a díjkifizetés nem történik meg, kobozzák el az előfizetők rádiógépeit, sőt az elkobzás utáni esetleges kifizetésnél is csak a vezérgazgatóság intézkedésével és engedélyével lehet a gépeket vissza szolgáltatni. Epen ezért a főnökség újlag fel szólítja a hátralékban lévő előfizetőket, hogy haladéktalanul tegyenek eleget fizetési kötelezettségeiknek.

— Agyonlöttek az olasz határon egy magyar fényképészt. Milánóból jelentik: Comoc közelében, az olasz-svájci határon átlőtt fejét találták Horváth Pál budapesti születésű, milánói fényképészt, akit valószínűleg az olasz határőrök löttek le. Itt tudniillik a legszigorúbb a határvizsgálat, mert ezen a ponton szoktak kiszökni Olaszországból az antifascista érzelmű emberek.

— Kormánybuktatás az uccasarkon szenzációs címképpel jelent meg a „Garabonciás” élclap legújabb száma. Egy évig 20p, félévig 100 lejért kacaghat az egész család a kitűnő vicceken, mókákön és anekdotákon, Erdély egyetlen nívós és tartalmas vicclapját a legjobb humoristák írják. Kiadóhivatal Cluj, Str. Sarguna 8.

— Jégelőfizetéseket Reusz-cég bármikor felvesz. Pontos szállítás. Telefon 141

Gömöry László két előadást rendez Aradon

Érdekes színházi előadások lesznek vasárnap délután és este az aradi téli színházban. Gömöry László, az aradi színtársulat volt főrendezője köré csoportosult lelkes együttessel két nívós előadást rendez, amely alkalommal színpadra vitt változata, Gömöry László, aki a pesti Rádióban is többször fellépett, játsza a változat főszerepét, amelyben már Erdély összes nagyobb városaiban: Kolozsvár, Temesvár, Brassó, Szatmár, nagy sikereket aratott. Ezenkívül magánszámokat és a „Jaj Istenem” című mulatságos egyfelvonásos adták elő. Mindkét előadást mozi-helyiségekkel tartják meg és a jegyek mellé minden néző egy ingyenes sorsjegyet kap, amellyel résztvesz az előadás alatt lebonyolításra kerülő sorsoláson. A nyerejménytárgyak gyönyörűek, délután 12, este 15 ajándéktárgyat nyerhet a közönség. Közöttük délután 2, este pedig 3 Ivetteselyemruhára való. Az előadás értékét emeli az a körülmény, hogy a Sonny boy című megkapó dallal Vörös Feri és teljes szalonzenekara kíséri. Jegyek holnaptól válthatók a téli színház jegypénztárában.

Alaptalan kombinációk az aradi és temesvári színházak állásokról. A színházi idény befejezéséhez közeledik és, amint az ilyenkor szokás, fellángol, majd Erdélyszerte a direktorháborúság, hacsak valamilyen bucaresti-i intézkedés e'be nem vág az áldatlan harcoknak. Széles kö-

rökben már most kombinációkat emlegetnek az aradi és temesvári színházak állásokról és ennek kapcsán az a hír is felbukkant, hogy Szendrey Mihály arad-temesvári és Fekete Mihály staggione-igazgató között elvi megállapodás jött létre arra nézve, hogy az új színházteremben együtt pályázzák meg az aradi és temesvári színházak bérletét és közös munkával látnak hozzá az egészséges évad megteremtéséhez. Az indoklás a kósa hír szerint az, hogy Fekete Mihály mögött Temesvár rokonszenve áll, Szendrey Mihály mellé pedig Arad támogatása csatlakozik. Az érdekes elképzelés nyomán megkérdeztük Szendrey Mihály igazgatót a hír igazáról. A színházigazgató mosolyogva jelentette ki, hogy a hír minden alapot nélkülöz, annál is inkább, minthogy a két város színházi bérletének elnyerésére, egyetlen részről sem történt valamilyen komolyabb lépés.

Békeli-Szalay tanítványok vizsgahangversenye

← május 25-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Kulturpalotában. Kevés számú jegyek OLÁH-nál.

— 12 nemzet, 12 száj, 12 csók. A „Színházi Élet” új számába Maurice Dekobra írt érdekes cikket ezen a címen. Az új szám gyönyörű, mélynyomású képekkel hoz részletes beszámolót a Nemzeti Színház premierjéről, a Liliomos királyfiról és a Budai Színház bemutatójáról, a Lehullott a regényárfa című operettéről. — A Színházi Élet egyes számának ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-ucca 8. szám.

Miklós herceg lett a temesvárkörnyéki általános autóverseny győztese

Temesvárról jelentik: A Temesvár környéki autóverseny, amelyen Miklós herceg is részt vett, eredményei ma kerültek a nyilvánosság elé. Ma egyben az autószepségversennyel a meeting be is fejeződött és Miklós herceg el is hagyta Temesvárt. A délelőtti szépségversenyen Miklós herceg Bocu Severi bánsági kormányzó kíséretében jelent meg és egyöntetűen ítéltek oda az első díjat Ghica herceg Chrysler kocsijának. A tegnapi hat

órás versenyt Crisan Jenő mérnök nyerte meg ugyancsak Chrysler géppel, míg az általános verseny győztese Miklós herceg lett és ő kapta meg Temesmegye 25.000 lejes díját, valamint egy ezüst plakettet. A női verseny első helyére pedig dr. Gábor Liviusné jutott Willys Knight kocsián. A verseny befejezése után, Miklós herceg ma délután fél 6 órakor különvonaton elutazott Bucarestbe.

Ma éjjel ismét nagy felhős szakadás volt

— Az árvíz nem okozott eddig nagy kárt a termésben —

(Bucaresti, május 21.) Az ország több részén ma éjszaka óriási felhős szakadás volt, amely sok helyütt árvizeket okozott, mert a tartós eső és következtében az amúgy is megduzzadt folyók és patakok kiléptek medrükből. Természetesen, ahol az áradás már előbb bekövetkezett, ott a pusztítás most még nagyobb. Szerencse, hogy a termőföldeket nem érinti különösebben az áradás és a vetések állása továbbra is igen jó.

A Siret elöntéssel fenyegeti az Eremia-Gligorescu állomást, aminek az lesz a következménye, hogy a Tecuci—Marasesti vonalon megszűnik a közlekedés. Veszély fenyegeti a Cosmesti hidat is, amelyen avonatok már csak lépésben közlekedhetnek. A Siret többi hidjain már annyira veszélyes a közlekedés, hogy a forgalmat rajtuk be is szüntették és a közlekedést a két part között csónakokkal bonyolítják le.

József László magántisztviselő tragikus halála

A főügyész vizsgálatot vezetett be, melynek eredményeként valószínűen felboncolják a holttestet — A kezelő orvos nyilatkozik a haláleset közvetlen okáról

(Arad, május 21.) Tegnap éjjel után egy órakor, tragikus körülmények között hunyt el Aspád-tér 4. számú lakásán József László 28 éves magántisztviselő. A fiatal ember a múlt év november 6-án dr. Péchi Zoltán aradi orvos kezelése alatt állott. A kezelőorvos reakciós eljárással kezelte József Lászlót. Az utóbbi napokban a reakció intenzívebb sarkalására autovaccina injekciókat kapott a magántisztviselő. Tegnap délután kapta a negyedik kezelést, amikor azonban a reakció beállott, József László szervezete rendellenesen kezdett működni és éjjel után agygyulladás (encephalitis) következtében meghalt.

Az elhunyt tisztviselő sógornője, Messer Sarolta jelentette be a halálozást dr. Cucu Vazul városi főorvosnak, aki, amidőn tudomást szerzett a halálozás körülményeiről, megtagadta a temetési engedély kiadását és az ügy tisztázása érdekében áttette az ügyre

vonatkozó aktákat az ügyészségre, ahol Vulpe főügyész elrendelte a vizsgálat bevezetését.

Dr. Ionescu Sándor törvényszéki orvos ma délután kintjárt a helyszínen, megtekintette József László holttestét és úgy intézkedett, hogy a holttestet ki kell szállítani az izretető halottas házába, mert lehetséges, hogy a holnapra nap folyamán az ügyészség felboncoltatja József László holttestét annak megállapítása végett, hogy mi volt a halál közvetlen oka.

Munkatársunk a tragikus haláleset ügyében felkereste dr. Péchi Zoltán kezelőorvost, aki ezeket mondotta:

— A múlt év novemberétől kezdve állott kezelés alatt József László rendkívül makacs és súlyos betegségével. Reakciós eljárással akartam baján segíteni. Először Gonoyatren injekciókat kapott. Állapota nem javult. Utána aolan-injekciókat alkalmaztam. Ez sem

Az összes utazási és vízumkedvezményekről tájékoztat a DACIA hiv. menetjegyiroda SÁNDOR FERENC könyvüzletében.

mutatkozott elegendőnek az autovaccinához. József László szervezete kifogástalanul bírta az injekciók hatását. A legutóbbi injekció-sorozat jóval gyengébb volt, mint az előzők, a tegnapi injekciók után a beteg odahaza hirtelen rosszul lett, erős hányás vett rajta erőt, szív működése nagyon gyenge lett, úgy, hogy több kollegámmal együtt konziliumot tartottunk és dacára minden vállalkozásunknak, éjjel egy óra körül a beteg kiszenvedett. A halál agygyulladás következtében állott be, ami a jelenlévő érfalgyengeségre vezethető vissza. Ez a tragikus vég egészen rendkívüli és előre ki nem számítható jelenség, mert tapasztalati tény, hogy az alkalmazott adagnál sokkal nagyobb mennyiségűt is minden sava nélkül bír el a szervezet.

Loucheur Prágába érkezett

Benes csütörtökön este utazik Bucarestbe.

(Prága, május 21.) Loucheur ma Prágába érkezett és Benes csehszlovák külügyminiszter látta vendégül. Loucheur csütörtökön kihallgatáson jelenik meg Massaryk emléknél, majd csütörtökön este Bucarestbe utazik.

Elnapolták Vaida belügyminiszter merénylője ügyének tárgyalását.

(Bucaresti, május 21.) A Dimineata jelenti: A bucaresti-i ítélőtábla ma délelőtt foglalkozott másodfokon Vaida-Voevod Sándor belügyminiszter merénylőjének ügyével. Mint ismeretes, az elmúlt év októberében Goldenberg Ábrahám revolveres merényletet követett el a minisztereinkérségi palota bejáratánál a belügyminiszter ellen. Az ilfovi törvényszék Goldenberg Ábrahámot tíz évi fegyházra ítélte. Az ítélet kihirdetésekor a vádlott a társadalmi rendre sértő kifejezéseket használt és éltette a bolsevizmust, amelyért a törvényszék utólag hat hónapi elzárásra ítélte.

Az ítélőtábla összesítette a két ügyet a mai tárgyaláson. Patrascanu védő kifogásolta, hogy a merénylet ügyét nem esküdtszék tárgyalta. Az ügyész viszont azokat a lelki motívumokat boncolgatta, amelyek a merénylet gondolatát kiváltották Goldenbergből. A tábla másodfoku ítélet kihirdetését május huszonegyedikére napolta el.

Rövid táviratok egy mondatban

+ Az R. 100 startja előtt. (London, május 21.) Az R. 100 léghajót ma reggel háromnegyed 5-kor vontatták ki a hangárjából, hogy megkezdje a kanadai utjához szükséges próbarepüléseket.

+ 150 amerikai mérnök megy Oroszországba. (Berlin, május 21.) Ma ideérkezett 150 amerikai mérnök, akik Moszkvába utaznak és az Uralban alapítandó vasgyárak vezetését fogják vállalni.

+ Apponyi a választójog kiterjesztése mellett. (Budapest, május 21.) Apponyi Albert gróf ma nyilatkozott a Ház folyosóján s kijelentette, a kormány a választójogot kiterjeszti, mert véleménye szerint a mai választási rendszer tartathatlan.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. ASZFALT. Csodálatosan megrajzolt világvárosi életkép. A főszerepeket az Ufa filmgyár nagyjai: Betty Amann, Gustav Fröhlich, Albert Steinruck és Hans Adalbert v. Schettlow.

SELECT MOZGÓ. A HÖSNŐ. Premier! Idegjesztő háborús jelenetekben gazdag slágerfilm. Eleonor Boardman, Alma Rubens és John Hollandal a főszerepekben.

ELITE MOZGÓ. KELET TITKAI. Az ezeregyéjszaka káprázatos pompáját felülmuló színes filmjáték. Főszerepekben: Ágnes Mosjoukine-Petersen, Marcella Albani, Petrovits Svetisláv.

GRÁDISTE MOZGÓ. EGY SZÍNÉSZNŐ SZERELMEI. Szenzációs szerelmi dráma Vajda Ernő novellája nyomán. Főszereplők: Pola Negri, Nils Asther és Lukács Pál.

Bizalmatlansági indítvány Macdonald ellen

A Labour Party vezetőségi ülésén Macdonald felveszi a küzdelmet a baloldali ellenzékkel — Lemondással fenyeget

(London, május 21.) Macdonald miniszterelnök holnap este megjelenik a Labour Party vezetőségi ülésén, ahol a párt ellenzéke bizalmatlansági indítványt tesz Macdonald ellen. A miniszterelnök környezetéből kiszivárgott hírek szerint Macdonald a holnapi értekezle-

ten végső lezárolásra készül a szélsőséges baloldali ellenzékkel. Macdonald elhatározta, hogy amennyiben a bizalmatlansági indítványt nem vonják vissza, vagy azt a pártvezetőség megszavazza, lemond és utódján Henderson külügyminisztert ajánlja a királynak.

Lemondott és Macdonald ellen fordult egy miniszter

(London, május 21.) Az angol politikai életnek nagy szenzációja van. Az alsóház mai ülésén Mosley tárcanélküli miniszter, aki Albert Thomas legfőbb munkatársa volt, bejelentette lemondását és a kormányból való kilépését. Felolvasta a parlament előtt lemondó levelét, amelyben megindokolja ezt a szokatlan lépést. Mosley beszédében élesen támadja a Macdonald-kormányt, amelynek politikáját súlyosan elítéli.

— A munkanélküliség leküzdésére sem-

mit sem tett Macdonald — mondotta Mosley — és Snowden pénzügyminiszter ebben a kérdésben is az oktanak akarékosság elvét tartotta szem előtt.

Az alsóház siri csendben hallgatta végig a lemondott miniszter filippikáját. Mosley a munkáspárt parlamenti frakciójának mai ülésén is éles kirohanást intézett a Macdonald-kormány ellen és benyújtotta a bizalmatlansági indítványát, amely körül heves és szenvedelmes hangvita indult meg.

A Macek-pör tárgyalásán összeverekedtek a vádlottak, védők és csendőrök.

Bernardic: ... ugyanis elszakadunk — Bernardiot véresre verték a börtönben

(Belgrád, május 21.) A Macek-per mai tárgyalásán verekedés támadt a vádlottak, védők és a csendőrök között. Egy csendőrhadnagyot hallgattak ki, aki annak idején Gasparic vádlottat királysértés miatt feljelentette. Bernardic vádlott közbeszólt a csendőrhadnagy beszédébe, mire az igen erélyesen replikázott. Bernardic erre elkiáltotta magát: — Semmit sem használ már Jugoszláviának, hogy a diktatura kormányába négy hazaáruló horvát minisztert neveznek ki — mert

ugyis elszakadunk! Ezekre a szavakra az elnök meg akarja bilincselteni Bernardicet, aki a hozzá közeledő csendőrt mellbe üti. Most a védők és vádlottak felugranak és formális verekedés tör ki közöttük és a csendőrök között. Utolsó percben a csendőrök szuronyukat akarják használni, de ekkorra Macek és Trubige lecsillapítják a vádlottakat. Bernardicet ezután leszállítják a börtönbe, ahol a védők kijelentései szerint puskatussal, karddal, bika-csükkkel és botokkal véresre verték.

Orska Mária gyöngyei, ruhái és cipői

(Budapest, május 21.) Nehéz elhinni, hogy Orska Mária nem fog meghalni többé.

Nehéz elhinni, hogy ő, aki ma csak azért halt meg a színpadon, hogy feltámadva és másnap még tökéletesebben muljon ki előttünk, most örökre elment...

Az utóbbi években már csak morfiomos transzairól irtak. De én úgy látom magam előtt most is, ahogy néhány éve láttam: jókevéen, boldogan s — egy hiszókura után — majdnem egészségesen.

Itt volt Budapesten, a Dunapalotában lakott nővérel. A szobában valami különös illat terjengett: *parfóm, kávé, cigaretta, virág*. Minden függöny leeresztve s a félhónályban ő és a nővére, Gabriella úgy hatottak, mint két törékeny gyermek. Két jó kislány. Eppen csak a szemük volt két rossz kislányé.

De ebben az időben ép ez volt a divat: ez a gyermekes törékenység. Orska ruhája térden felül végződött. Maga mesélte nevetve, hogy Drécolle másfél méter anyagból kreált neki estélyi ruhát. Dacára ennek, vagyont ért e zsebkendőnyi csoda, melynek vérvörös marokenjén ezüst sárkányok strassz-tüzet szórtak.

Mint az életben, a divatban sem állt meg félúton Orska. Ha estélyi ruháról volt szó, semmi sem volt neki elég egzotikus. Ő viselte az első Tut-Ank-Amen-ruhát s biztos, hogy magának a fiatal fáraónak sem volt ragyogóbb ruhája, mint amilyen ez az ezüst, arany és bíbor-csoda volt.

— A színpadon nem igen kerül a sor az ilyen ruhákra — mondta. — Ingbuzos szerepek a legnagyobb szerepeim... Aber im Leben...! — s a szemé felcsillant.

Rövid pesti vendégszereplésre jött: egy viétre, de 45 ruhát hozott magával.

— Megmutatom mindet, — mondta Orska nővére, Sera grófné, akivel egyedül ma-

radtam, mikor Orska a színházba ment.

Az óriási szekrénykofferokból előkerültek a ruhák. A fantáziának, a fényűzésnek olyan csodái, amelyeket époly kevéssé kormányoznak divattörvények, mint az Ezeregy éjszaka szépeinek viseletét.

A cipők külön kofferben utaztak. Mind-egyik pár külön, etikettes huzatban. Ugy álltak bokszaikban, mint az okos kis versenylóvak... Mindjárt indulnak a divat nagy versenyében.

Hét gyöngysort hozott Orska erre a kis vendégszereplésre s nagy vaskazettában tizenhat gyűrűt, melyek közül a leggönszabul villogóba a világ legnagyobb rubintköve volt gyémántok közé foglalva. Négy pár gyöngyfüggő közül az volt a legszebb, amelyen fehér s fekete cseresznyenagyságu gyöngyök váltakoztak.

Sera grófné szerelmesen nézte valamennyit. Végül gondosan elzárta őket.

Az intimusok szerint az Orska gyöngyei okozták a nővére halálát. Az ékszerek miatt

Gandhi feladja a passzív ellenállást, de követeléseiből nem enged

— Gandhi egész családja a börtönben van — Ujabb letartóztatások —

(Bombay, május 21.) Zazavai jelentés szerint a rendőrségi razzia alkalmával kétszáz önkéntes megsebesült. Letartóztatták Mamullast és Gandhi legkisebbik fiát, úgy hogy most Gandhi egész családja a börtönben van.

(Bombay, május 21.) Az indiai kongresszusra ma behatoltak a rendőrök és a kongresszus résztvevőit letartóztatták. Teherautókon szállították őket a legkülönbözőbb börtönökbe.

(London, május 21.) A Daily Herald munkatársa beszélt a börtönben Gandhival. Gandhi kijelentette, hogy hajlandó feladni a passzív ellenállást és résztvenni a londoni alkotmányozó konferencián, de követeléseiből nem engedhet. Óriási kockázatot vállaltam — mondotta — a szabadságharc megindításával, de a harc megállításának bére

INGYEN KAPJA

• hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-t,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1930. június 1-től számítjuk.

különböztek össze. Nem is nagyon. A jelenet után Sera grófné még lement a hotel halljába táncolni. Majd hirtelen abba hagyta a táncot. S miközben a jazz lent tovább rikoltott, felment a szobájába s mikor Orska este belépett, a karcsu, vöröshajú Gabriella holtan lógott a függöny zsinórján.

Hat éves kislányát, aki tökéletesen hasonmása Orskának, Máriára bizta.

De Orskának ettől a naptól kezdve már csak egyetlen nagy halandón járt a feje. Ezzel próbálkozott, ezzel kokettált évek óta. S életének ez a legnagyobb szenzációja: a halál, bekövetkezett. *Bácskai Magda.*

Heves támadás Prágában a magyarok ellen

(Prága, május 21.) A képviselőház külügyi bizottsága ma délután kezdte meg a hágai egyezmény tárgyalásának vitáját. A szónokok Magyarországra vonatkozóan teljes tájékozatlanságukat árulták el. Feltűnő támadást intézett Magyarország ellen Svetlik néppárti képviselő, aki kijelentette, hogy a magyarság kihalóban lévő faj, amely történelmi hivatását már túlélt. Svetlik azonban ezzel a kijelentéssel néhány perccel előbb mondott saját állításával került szembe. Ugyanis azt mondotta előzőleg, hogy a magyarság mozgalmát nem lehet bagatell kérdésnek feltüntetni.

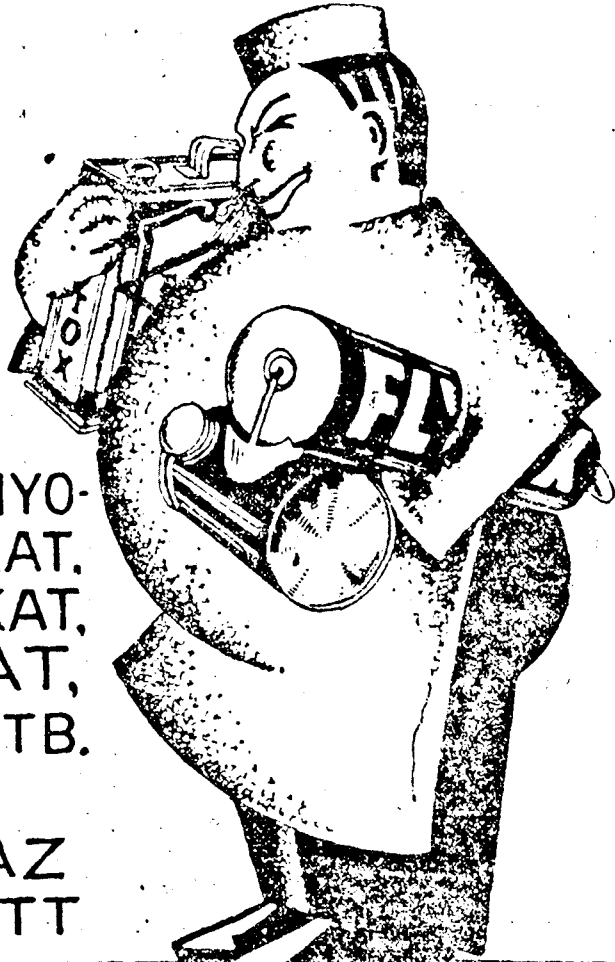
Beszéde további folyamán azt mondotta, hogy Magyarország törekvései anachronisztikusak és már régen nem léteznének, ha Olaszország nem állana mögöttük. Tudja meg az egész világ, hogy Hágában és Párisban a magyar ügyek tárgyalásánál Csehszlovákia nemcsak Magyarországgal, hanem az olasz fascizmussal találta szemben magát. Kijelenti végül, hogy az olasz-francia mérleg nyelve — Magyarország.

A beszédre Szüllő Géza keresztényszocialista magyar képviselő válaszol és kifejti, hogy ez a támadás Magyarország ellen Benes külpolitikai szellemében született meg.

is nagy. Optimista vagyok és örülök, hogy eddig minden jóslatom bevált. India függetlenségéért harcolok és a gyűlöletes angol uraknak megintgatjuk.

(London, május 21.) Indiai jelentés szerint 2000 önkéntes megtámadta a zazavai börtönöket, mint ahogy azt előre be is ígérték. Lerombolták a dróttakadályokat, az erős rendőri készültség azonban visszalázta őket. Számosan megsebesültek. Naida asszony a helyszínen nézte végig az ütközetet. Őt a rendőrség letartóztatta. Számos nacionalistát letartóztattak, akiket teherautókon szállítottak el az izgatott tömeg asszisztálása mellett. A tömeget a rendőrség bambuszbotokkal szétkergette. Az egyik nacionalista repülőgépről eredő bombaszállánktól megsebesült.

KÖVETELJEN
BIZTOSÍTÓ
KAPSZULÁT!

LEGYEKET, SZUNYOGOKAT,
MOLYOKAT, SVÁBBOGARAKAT,
POLOSKÁKAT, HANGYÁKAT, STB.
BIZTOSAN
PUSZTITJA AZ
ILLATOSÍTOTT

FLY-TOX

KAPHATÓ: DROGUERIA, ILLATSZERTÁRAKBAN STB.
Nagybani lerakat: București, Str. Plantelor 26.

Szabadlára helyezik Dvorák alezredest?

(Prága, május 21.) Viskovsky hadügyminiszter parlamenti nyilatkozata óta alább hagyott a sajtó feltüzelt hangja is a Dvorák-afférben, mert mindenki bizik abban, hogy Dvorák mindenképpen elnyeri méltó büntetését.

A Dvorák-ügy frontján nyugalom észlel-

hető. Dvorák alezredes Peták őrnagy szabadlára jutása óta minden igyekezetével azon van, hogy ő is szabadlára kerülhessen s azért fellebbezést nyújtott be a vizsgálóbíró fogvatartó végzése ellen. Vannak körök, ahol nem tartják teljesen kizártnak Dvorák szabadlára helyezését.

Mégis a cár leánya a Románián át megmenekült Anasztázia nagyhercegnő rejtélye. titokzatos Csajkovszkyné?

(Az Aradi Közlöny számára írta: Felix Dassel, volt orosz kapitány, a cár legfiatalabb lányának utolsó kísérő tisztje.)

(Bécs, május 21.) Ő az, vagy nem ő az? A közvélemény 10 év óta nem tud magának tiszta képet alkotni. És ilyesmi a XX. században történik. Több mint 10 év előtt, pontosan 1920 február 17-én a berlini rendőrök egy kétségbeesett, életunt asszonyt mentettek ki az utolsó pillanatban a Landwehr-csatornából. Az eszméletlen asszonyt sikerült megmenteni és azóta nagy energiával küzd nevéért.

Ha a nagyműveltségű, tagadhatatlanul a legelőkelőbb körökben nevelkedett fiatalasszony nem Anasztázia nagyhercegnő, akkor kicsoda tulajdonképpen? A forradalom előtti Oroszország exkluzív felső rétege, amelyhez kétségtelenül tartozott, olyan kicsiny és annyira egymáshoz kötött volt, hogy az emigrációban minden tagjának kiletét meg lehet állapítani. Az elmúlt 10 év alatt Csajkovszky Anasztáziát, akinek képe bejárta az egész világsajtót, a Romanov-ház több tagja és olyanok, akik gyermekkorában ismerték, mint Anasztázia nagyhercegnő agnoszkálták. Mások, sokan, nagyon sokan tagadták ezt a személyazonosságot, azonban senkisé sem tudta kimutatni, hogy ebben az esetben tulajdonképpen kicsoda ez az orosz főúri hölgy. Egy berlini lap egyszer azt állította, hogy Csajkovszky Anasztá-

zia egy Schanzkowski Franciska nevű lengyel parasztleánnyal azonos. Egy lengyel parasztleány, aki tökéletesen beszél németül, oroszul, angolul s franciául, azonkívül éveken át Leuchtenberg herceg családjának körében él. Az elűnt lengyel parasztleány bátyja maga cáfolta meg ezt a legendát, amikor szembesítették Csajkovszky asszonnyal.

A titokzatos Anasztázia a cár legfiatalabb leánya volt és saját elbeszélése szerint úgy menekült meg, hogy egy Csajkovszky nevű vörös katona megszöktette. Hálából férjhez ment megmentőjéhez és azután vele együtt Romániába menekült. Férje ott meghalt, mire ő különböző viszontagságok után Berlinbe került és épen végezni akart magával, amikor a rendőrök megakadályozták szándékát.

Miután Leuchtenberg herceg néhány hónap előtt meghalt, abban a helyzetben vagyok, hogy egy hozzáam intézett levele alapján közölhetem, miként folyt le a meggyilkolt cár unokafivérének, Andrej nagyhercegnek, a jelenlegi orosz trónkövetelő, Czirill nagyherceg fivérének első találkozására Anasztáziával. Erről Leuchtenberg herceg 1928 február 7-én Párisból a következőket írta nekem:

... Andrej Vladimirovics nagyherceg itt

meglátogatta (Anasztáziát) és nem kételkedik személyazonosságában. Megrázó volt a nagyherceg felindulása.

— Én magam két ízben kerestem fel a herceg felkérésére Anasztáziát a zseoni kastélyban és nem ismertem fel azonnal, habár 1916—17 telén naponta láttam és beszéltem vele. Akkor 15 éves gyerek volt, most egy halálosan beteg asszony. Az orvosi diagnózis szurásokon és álkapocs-zuzódásokon kívül csonttuberkulózist állapított meg. Anasztázia maga mesélt el nekem kicsiny epizódokat közös sétakocsizásainkból és inamár tudtam, hogy ki áll előttem.

— Két év óta Csajkovszkyné Amerikában és Xenia orosz nagyhercegnőnél, aki őt szintén felismerte. Most végre küszöbén állunk a tíz éves misztérium megoldásának. Egy híres amerikai közjegyző Anasztázia megbízásából már hónapok óta Európában időzik, hogy megállapítsa az összes nyomokat.

Ezután Anasztázia birói uton meggyilkolt szüleinek Angliában és Németországban levő vagyonának kiszolgáltatását fogja kérni.

SPORT

O Holnap, péntek reggel 7 órakor kezdődik az AKE kerületi bajnoki tenniszversenye, amelyen az aradi egyesületeken kívül részt vesznek: a lugosi, temesvári, nagylaki, piski-i, dévai, petrozsényi egyesületek is. A belépő ülhelvények árai minimálisan vannak megállapítva.

O A „Moise Nicoara“ liceum tornaversenye. Ma délután tartotta az aradi „Moise Nicoara“ liceum a szokásos évfárá tornanapélyét. Pontban fél öt órakor katonazene mellett vonultak fel egyes osztályok növendékei. Szép látvány volt a nagy diáksereg katonás felvonulása. Ezután szabadgyakorlatokat végeztek a növendékek, ami nagy hatást váltott ki a nézőközönségből. A különböző szerekkel végzett gyakorlatok szintén tetszéssel találkoztak. A legnagyobb sikert aratták a Grau Ernő tornatanár által betanított zsonglőr mutatványok, amelyeket a közönség nagy tapsal honorált. A szertornászfiúk inkább nagy ambícióval, mint sikerrel dolgoztak. Grözda Micu volt az egyetlen, aki komoly tornász-képességéről tett tanúságot. Ebben az évben vonult be először a tornavizsgák programjába a tánc, amit a közönség tetszéssel fogadott. A kötélluzó alsósok közül győzelemmel tüntette ki magát az I. A. osztály, a II. B. osztály és a III. A. osztály, párhuzamos osztályaik ellen. A futások a következő eredményekkel végződtek: 60 méteres síkfutás I. osztályiak részére: 1. Joanovici, A. osztály. 2. Macian A. osztály. 3. Bugan B. osztály. 60 m. síkfutás, II. osztály részére: 1. Zászló A. osztály. 2. Magdin B. osztály. 3. Ciobola B. osztály. 80 méteres síkfutás III. osztály részére: 1. Andra A. osztály. 2. Mladin B. osztály. 3. Rada A. osztály. 80 m. síkfutás IV. és V. osztály részére: 1. Adamovici V. osztály. 2. Onca V. osztály. 2. Fabris IV. osztály. 100 m. síkfutás VI. és VII. osztály részére: 1. Lázár VII. osztály. 2. Stanescu VII. osztály. 3. Polacsek IV. osztály. A verseny sikeres rendezéséért az intézet két tanárát, Grau Ernőt és Dabiciu Joachimot illeti elismerés. A tornaverseny után az oravicai „Dragalina“ liceum válogatott futball csapata mérkőzött a „Moise Nicoara“ csapatával. A mérkőzést a gólratoróbb oravicai fiúk megérdemelten nyerték 2:0 (2:0) arányban. A gólokat Sterian és Danescu lötték. A mérkőzést Manca Demeter vezette.

O Adóelengedést kért az MLSz. a magyar minisztereinktől. Budapestről jelentik: Az MLSz. ma esti tanácsulése a profi-futball súlyos anyagi helyzetével foglalkozott. Ebben az évben eddig a magyar Profeszionista Labdarugók Alsövetsége 800 ezer pengővel kevesebbet bevételezett, mint az elmúlt évben. A tanácsülés elhatározta, hogy teljes adómentességet kér, mert a jelenlegi nagy adóterhek feltartóztatlanul katasztrófa elé sodorják a magyar futballt. Az MLSz. ez ügyből kifolyólag memorandummal fordul Bethlen miniszterelnökhöz.

O Ferencváros—Hungária 3:3. Budapestről jelentik: A két erős magyar proficsapat a Ferencváros és a Hungária ma délután mérkőzött. Eredmény 3:3.

KÖZGAZDASÁG

Aradon is megkezdődött a betéti kamatláb leszállítása

Az aradi bankok nem kollektív, de egyenként szállítják le a betétek kamatlábat

(Arad, május 21.) A hivatalos bankráták mindenhol kusznak lefelé és ennek ha nem is közvetlen, de indirekt hatása van minden állam pénzügyre. A román nemzeti bank még nem képtel a rátaleszállítás utjára, de a helyi pénzügyre már megkezdődött a pénz olcsóbbodásának folyamata.

A kolozsvári pénzügyintézetek egyértelmű megállapodásra jutottak és a betét után fizetett kamatlábat egy százalékkal leszállították. A példát követik most a dési pénzügyintézetek, amelyek ugyancsak megállapodtak abban, hogy július elsejével betét után egy százalékkal kevesebbet fizetnek mint amennyit eddig. A dési intézetek hat héttel előbb közlik a kamatláb leszállítást, hogy azok a betétesek, akiknek ez a megcsökkentett kamat meg nem felel, betéteiket felmondhassák.

A betéti kamatláb leszállítása tehát ugylátszik az erdélyi pénzügyre is eljutott és mert az ilyen

= A romániai Kamarák Szövetségének akciója a román-magyar kereskedelmi kapcsolat kimélyítése érdekében. Budapestől jelentik: Amikor Manoilescu Mihály, a román kereskedelmi és iparkamarák uniójának elnöke Budapesten tartózkodott, bejelentette, hogy a legközelebbi időben meg fogják hívni Bucurestibe a magyar gazdasági élet képviselőit, hogy velük a magyar-román közgazdasági közlekedésről tárgyaljanak. Manoilescu a gazdasági érdekképviselekkel részletesen letárgyalta a bucuresti meghívás tervét. Elhatározták, hogy esetleg június hó folyamán, legkésőbb azonban szeptemberben, a magyar gazdák, gyárosok és kereskedők nagyobb csoportja fog Bucurestibe utazni, egyrészt azért, hogy visszaadja a románoknak a nemzetközi vásáron tett látogatását, másrészt pedig, hogy a román érdekltségek vezetőivel a gazdasági kapcsolatok kimélyítéséről tárgyaljanak. A bucuresti tanácskozások természetesen teljesen függetlenek a kereskedelmi szerződéses tárgyalásoktól, amelyek a két ország között folynak, de a román érdekltségek véleménye szerint, Magyarország már ezeken a tárgyalásokon is tapasztalhatja Romániának azt a jó szándékát, hogy Magyarországgal minél közelebbi gazdasági és kereskedelmi vonatkozásba kerüljön. Általános az a felfogás, hogy úgy ipari, mint mezőgazdasági kérdésekben nagy jelentősége lehet a bucuresti megbeszéléseknek, mert a románok nem akarnak elzárkózni a magyar iparcikkek bevitelétől, természetesen azzal a feltétellel, hogy viszont Magyarország Romániában szerezzék be azokat a nyersanyagokat, a petróleum, fa, stb., amelyeknek túlnyomórészt eddig is Romániából importálták.

= A Szlovák Általános Hitelbank és a brassói Celluloze. Pozsonyból jelentik: Szlovénkö egyik legtekintélyesebb bankja, a Szlovák Általános Hitelbank, a cseh tőke érdekltségébe kerül, amennyiben a Legiobank megnyerte a bank részvénymajoritását. A Szlovák Általános Hitelbanknak nemrégiben még három főrészvényese volt: az Americo-Slovenská Banka 30 százalék, a Pesti Magyar Általános Hitelbank 30% és a Böhmische Escomptebank 30 százalék erejéig. A megmaradó tíz százaléknál részvény egy szlovák szindikátus kezében volt. A legutóbbi időben ebben a helyzetben eltolódás állott be: a Böhmische Escomptebank a részvénytől, a Legiobank pedig a Böhmische Escomptebankon át akciót indított a részvénytöbbség megszerzésére. A Legiobank megvásárolta az Americo-Slovenská Banka részvénytöbbségét is és ezzel megszerezte a majoritást a Szlovák Általános Hitelbankban. Ez a tranzakció az erdélyi gazdasági életet is érdekli, mert a brassói Celluloze a Hitelbank érdekszférájába tartozik s hogy most megmarad-e a Szlovák Általános Hitelbank keretében, az attól függ, vajon létrejön-e ez irányban a cseh Legiobankkal a megállapodás.

közgazdasági események sohasem maradnak elszigeteltek, joggal vetődik fel a kérdés, vajon

az aradi pénzügyintézeteknél bekövetkezik-e a kamatláb leszállítása?

E kérdésre egy előkelő és jólinformált aradi bankigazgatótól szereztük be a következő információt:

— A kolozsvárihoz és désihez hasonló mozgalom Aradon nincs, mert az aradi pénzügyintézetek elvből nem kötnek kartell. Az aradi pénzügyintézetek egyrésze már leszállította a betéti kamatlábat s úgy tudom, hogy egy nagy aradi intézet, amely egy kolozsvári bank fiókja, éppen tegnap értesítette betéteseit arról, hogy a betéti kamatlábat egy százalékkal mérsékelte. A többi pénzügyintézetnél is folyamatban van ez az akció, de a leszállítás nem történik kollektíve.

Az erdélyi sörkartell leszállította a sör árát

— A magas forgalmi adó miatt nem lehet olcsó sört inni Erdélyben —

(Arad, május 21.) Az erdélyi sajtóban hírek terjedtek el arról, hogy az erdélyi sörkartell ideai árleszállításával sem a vendéglős, sem a depozitőr, de a közönség sincs megelégedve és hogy a bukovinai sörgyárak ennél fogva azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy az új csernovici vonal révén felveszik a har-

Hat havi hitelre vásárolhat:

Szőnyeg fonalat Harisnyát
Előfestett szőnyegeket Baby kelengyét
CONSUM-könyvvel

Weisz és Benjamin-cégnél.

= A magyar kereskedelmi delegáció Bucurestiben. (Bucuresti, május 21.) A Dimineata jelenti: Kedden este érkezett meg Bucurestibe az a magyar delegáció, amely megbízatást kapott a román-magyar gazdasági szerződés érdemleges letárgyalására. A delegációt Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter vezeti. Kíséretében megjelentek: dr. Schlick, a kereskedelmi minisztérium osztálytanácsosa, dr. Stanek Károly pénzügyminiszteri osztálytanácsos, dr. Jeckel Ferenc, Mudronyi miniszteri tanácsosok és dr. Kőszeghy kereskedelmi államtitkár. A magyar kereskedelmi delegáció tagja Filateli külügyi államtitkár fogadta. A magyar kereskedelmi delegáció részéről Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter mondott köszönetet az előzékeny fogadtatásért.

Fizessen elő

a legnagyobb magyar lapra, az

UJSÁG-ra

leggyorsabb hirszolgálat,
a legjobb munkatársak:

*Kóbor Tamás, Márai Sándor,
Lynkeusz, Szomorj Emil,
Pünkösti Andor, Elek Artur és a magyar irodalom
legjobb erői írják a lap minden sorát.*

Előfizetési ára:

Egy hóra . . . 200 lej

1/4 évre . . . 500 lej

Előfizetéseket felvesz:

PALLAS HIRLAPIRODA, Cluj.

cot az erdélyi sörkartellel.

Tény az, hogy az erdélyi sörkartell az idén csupán jelentéktelen mértékben szállította le a sör árát. Az erdélyi kartell szívesen nyújtott volna nagyobb árengedményt, azonban az árpa árának tetemes olcsóbbodása dacára, a forgalmi adó annyira emelkedett, hogy a sörkartell nagyobb engedményre kénytelen.

A sörkartell részéről a legerélyesebben cáfolják azt a hírt, hogy a bukovinai sörgyárak az erdélyi piacon azzal a tendenciával akarnak terjeszkedni, hogy a sörkartell egységét megbontsák. A 13 erdélyi sörgyáron kívül, az arugai és a Luther sörgyárak is a kartellhez tartoznak, így a bukovinai sörgyáraknak eszük ágában sem lehet az erdélyi piacon való terjeszkedés. A bukovinai sörgyárak első sorban a magas fuvardíjtételek nem bírják el. Arról nem is szólva, hogy a sör kezelésére szolgáló depók építése oly horribilis összegbe kerül, hogy a gyárak képtelenek belátható időn belül ezt az investíciót megkeresni. A helyzet az, hogy az erdélyi sörkartell a maga részéről mindent megtett a sörárak csökkentésére, mert ezt a saját érdekének tekinti, viszont további engedményeket csak akkor tehet, ha a forgalmi adóterheket leveszik a sörgyárosok válláról.

Románia résztvesz egy Szovjetországban tartandó gazdasági kongresszuson.

(Bucuresti, május 21.) A Cuvantul jelenti: Kormánykörökből származó hírek szerint Románia képviseltetni fogja magát azon a nemzetközi gazdasági kongresszuson, amely a nyár folyamán Szovjetországban fog zajlani.

Románia egy szövetséges állam útján kapott meghívást erre a kongresszusra.

= A mezőgazdasági szeszgyárak is kötelesek a szeszszindikátus tagjai lenni. Bucurestiből jelentik: A kamarának a szesztörvény fellett vitázó bizottsága ma kimondotta, hogy a mezőgazdasági szeszgyárak is kötelesek a szeszszindikátus tagjai lenni. A kormánynak jogában áll a szindikátus élére ellenőrzési joggal felruházott kormánybiztost kinevezni, akinek ugyanolyan hatásköre van, mint a szindikátus elnökének.

Fordítások, kérvények, másolások „Minerva” Fordítási iroda

Arad, Bul. Reg. Maria No. 17. Réthy házban, Dacla kávéház mellett.

Rádió műsor.

— Romániai idő! —

CSÜTÖRTÖK, május 22.

Bucuresti. 19.30. Rádiózenekar. 21 Gramofon. 22. Hárfaszó. 22.45. Színházi előadás. — Belgrád. 21. Ljubljana. 23.15. Kamarazene dalbetétekkel. — Berlin. 20.05. Szórakoztató zene. 21.30. Wagner-est. Utána 1.30. tánczene. — Torino. 20.15. Vegyes zene. 21.30. Milano. 0.30. Könnyű zene. — Toulouse. 19. Tánczene. Műdalok. 20. Tangódalok. 20.40. Hangverseny. Harmonikázás. 21.15. Operettrészletek. 22. Szalonzenekar. Utána részletek a Lakméből. Majd katonazene. Wien 13. A Geiger-zenekar játéka. 16.30. A Silving-zenekar hangversenye. 18.15. Fussbert kamaranékes Schubert- és Mendelssohn-dalokat énekel. 21. Bittner: „A zenés” c. kétfelvonásos operája. — Budapest 10.15. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 1.05. Balajka zenei hangverseny. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.40. Margittay Margit magyar nőtáncos énekel Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 7.30. Angol nyelvoktatás 8 S. Fáy Szeréna, a Nemzeti Színház örökös tagjának előadói estje 50 éves Nemzeti Színházi tagsága jubileuma alkalmából. 9. Régi operettrészletek. 10.20. Stelániai Imre kamaraművész zongorahangversenye. 11.20. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye.

PÉNTEK, május 23.

Belgrád. 21. Árták és kettősök a Pillangókisasszonyból. 22.15. Wagner-est. 23.30. Seta Európán át. Toulouse. 19. Tánczene. Portugál dalok. 20.40. Különböző szölk. 21.15. Bécsi zene. Harmonikázás. 22. Gramofon. — Wien. 13. A Hermann-zenekar déli zenéje. 16.30. A Niebejungok gyűrűje. részletek gramofonon. 17.30. Hangverseny. 18. Osztrák zeneszerzők művei. — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 1.05. Hangverseny. 4.45. Özv. Pósa Lajosné Pósa bácsi meséiből mond el néhányat. 6.30. A Tiszti Kaszinó szalonzenekar hangversenye. 7.50. Károlyi Árpád és cigányzene-

karának hangversenye. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése: „Turandot”. Dalmi. 11.45. Zenekari hangverseny.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlötték nem villámfelelősséget No. 243—1930. bar. adv.

CONVOCARE.

Dni advocați din Baroul Arad sunt convocați la **adunarea generală**, care se va ține la 25. Maiu a. c. orele 10 a. m. în camera No. 102. a Tribunalului Arad.

Dacă această adunare nu se va putea constitui din cauza lipsei numărului legal al membrilor adunare a doua se va ține la 1. Iunie a. c. orele 10 a. m. în locul susamintit. când adunarea va lucra și hotărâri cu orice număr al membrilor prezenți.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă pe anul 1929.
2. Votarea bugetului pe anul 1930.
3. Eventuale propuneri.

Arad, la 14. Maiu 1930.

Dr. Velcsov ss.
prodecan.

Butorszakmában

hosszabb gyakorlattal rendelkező **utazót** esetleg elárulást keresünk. román, német, magyar nyelvtudással. Rajzolásban gyakorlatok előnyben részesülnek. — Fényképpel, bizonyítványokkal ellátott ajánlatok **Székely & Réti** Erdélyrészi Butorgyár Rt.-hoz TARGU-MURES küldendők.

IDEI

1930-as termelésű

TÉGLA

gép-, kézi-, kut-,

padlás-, kemence stb.

nagy és kisméretben minden mennyiségben

már kapható

„VULCAN” gőztéglyagyár

Alsótemető mellett. Telefon 258. szám

Magaslati gyógyhely és nyaralótelep

Steierdorf (Caras-m.)

800 m. a tenger színe felett, 10.000 holdnyi fenyveserdőtől övezve. — Elegans villák új vezetékekkel és vízgyógyintézzel. — Elsőrendű konyha. — A központi intézetten kívül 18 magánvilla!

Románia legolcsóbb klimatikus gyógyhelye!

Kérjen prospektust!

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGO HENRIK
felel

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok jelgés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS URAK jól jövedelmező foglalkozáshoz juthatnak. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2197

NÖTLEN fiatalember ispáni vagy béresbírói állást keres. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kér.

NAPI 50 lejért ruha- és fehérnemű varrást vállalok, vidékre is megyek. Cim Mihajlovitsné, volt Kossuth-u 10. 200

SZERÉNYIGÉNYŰ varrónő ajánkozik, volt Calvin-ucca 28. 2215

LAKÁS.

FÖTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banarului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

Kiadó

négy-szobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

FÖTÉREN első emeleti három szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában

KÉT szoba, konyhás első emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VENDÉGLŐI berendezés, kerti székek, asztalok olcsón eladó. Autóvendéglő, Str. Alex Gavra No. 7. (Csernovits Péter-ucca) 2198

Legszebben fest, tisztít

K N A P P

v. Weitzer-u. 11.

v. Magyar-u. 20.

FELHIVOM a nagyérdemű közönség b. figyelmét Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palotában levő bizományi üzletre, hol szébbnél-szebb keleti perzsaszőnyegek, Altwien ezüstök, antik butorok, festmények, dísz tárgyak, komplett szobaberendezések, egyes butor darabok, antik órák, vitrinek, hegedűk, zongorák, utazó koferek, álló villanylámpák, stb. kaphatók.

ZONGORA rövid fekete, kiváló hangu, eladó, volt Eötvös-ucca 19. I. 2215

TENISZHALÓ keresetlik. Cim Künstler Vizumiroda. 2216

KERESEK fonott kerti garnitúrákat, harmoniumot, gyári és perzsaszőnyegeket, ezüst tárgyakat és evőeszközöket, antik butorokat, komplett szobaberendezéseket, márkás dísz tárgyakat stb. Kivánatra házhoz is megyek. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. sz. Neuman-palota. 1000

Asztalos, ács és bogárfa

legolcsóbb árban kapható:

AUFRICHT fetelepen Arad, Calea Victoriei 1-2. Villanyüzemű fagegmunkálás!

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételekben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPÁNT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

MACULATURA PAPIR 5 kgr-os csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában 1454

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmekestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KÜLÖNFÉLÉK.

JÓ, keresztúros zongora bércsodó azonnal. Str. Turului 1. emeleten 2213

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra,

5 kgr.-os kötegekben

rendkívül olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Buziás gyógyfürdő (Román Nauheim)

náratlan szénsavas radioaktív sós-vasas forrásvizekkel. — Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos érelmeszesedéses szív és vérkeringési zavaroknál. Vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerüléses idegesség esetén.

Női betegség, a változásos zavarok, fertőző betegségek, mérgezőek nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel. Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kintő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árakkal.

Új modern uszoda napfényes stranddal.

FÜRDŐIDÉNY MÁJUS 15-TŐL OKTÓBER 1-IG. — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld

Musehong Buziási Gyógyfürdő R. T.

Fürdőigazgatóság BUZIÁS, BÁNÁT.

Ingyen sorsjegy!

Minden 10. üzletfelemnek 1 drb. 50 lej értékű Iparos Otthon sorsjegyet adok ajándékba!!
Hozpodár kelmekestő és vegytisztító v. Tolvár-u. 12. sz.